

Handelingsprotocol Veilig Thuis **juli 2026**

Colofon

Het Handelingsprotocol beschrijft de werkwijze zoals die door de Veilig Thuis-organisaties met ingang van 1 januari 2019 wordt gehanteerd. In 2025 is het Handelingsprotocol op onderdelen geactualiseerd en doorontwikkeld.

Tekst 2019, 1e druk

Auteur: Paul Baeten

Met medewerking van: Mieke van Beurden, Irma Haxe, Lydia Janssen, Els Mourits en Nina Hille Ris Lambers

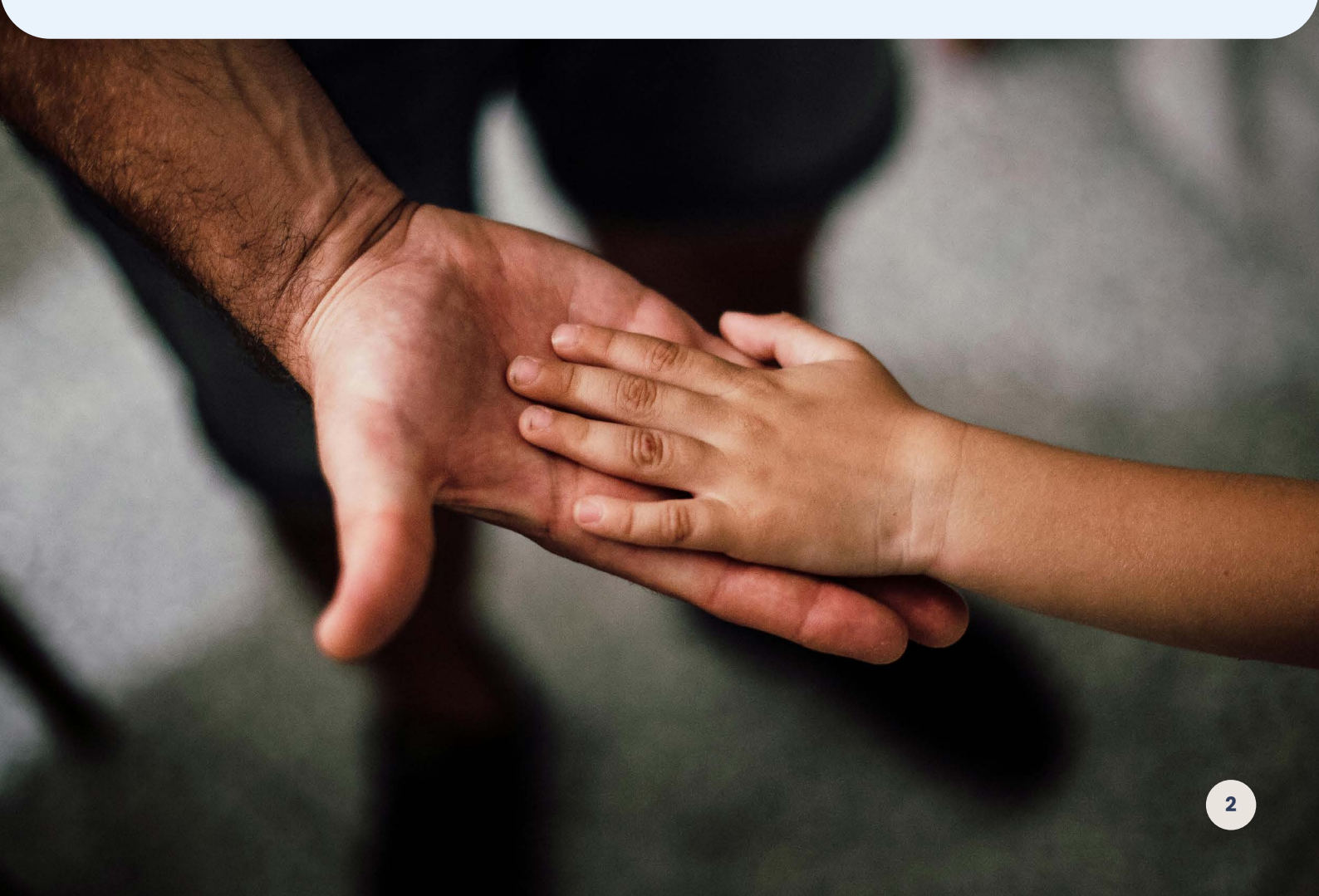
Tekst 2025, 2e druk

Auteurs: Projectteam Doorontwikkeling Handelingsprotocol:

Margot de Graaf (a.i.), Azime Gulhan, Rianne van Rooijen, Nina Hille Ris Lambers

Met medewerking van de deelnemers van taakgroepen die inhoudelijke thema's binnen het project 'Doorontwikkeling Handelingsprotocol' hebben uitgewerkt. In deze taakgroepen werden de verschillende disciplines binnen Veilig Thuis vertegenwoordigd.

Juridische toetsing: Lydia Janssen en het landelijk juristennetwerk van Veilig Thuis.

Vooraf

Ons land telt 25 regionale Veilig Thuis-organisaties die voortdurend werken aan doorontwikkeling van de kwaliteit van dienstverlening op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daartoe hebben zij zich verenigd in het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVt).

Het wettelijk kader van Veilig Thuis is vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning. In het Uitvoeringsbesluit Wmo2015¹ is bepaald dat Veilig Thuis de wijze waarop het haar taken uitvoert schriftelijk vastlegt. Het Handelingsprotocol dat voor u ligt is de uitwerking hiervan.

Doel van het handelingsprotocol

Dit Handelingsprotocol beschrijft het werkproces van Veilig Thuis en geeft richting aan het professioneel handelen door Veilig Thuis. Het vormt een belangrijk instrument voor de kwaliteit van dienstverlening en draagt bij aan het vergroten van eenduidigheid in het optreden van de verschillende Veilig Thuis-organisaties. Voor de gezinnen en huishoudens die te maken krijgen met Veilig Thuis geeft het protocol inzicht in wat zij van Veilig Thuis kunnen verwachten, hoe zij worden geïnformeerd en wat hun rechten zijn. Daarnaast borgt dit protocol dat alle medewerkers van Veilig Thuis eenzelfde mate van zorgvuldigheid betrachten. Voor de professionals buiten Veilig Thuis geeft het protocol een helder inzicht hoe het samenspel tussen hen en Veilig Thuis verloopt en welke afwegingen Veilig Thuis daarbij maakt. Ten behoeve van de leesbaarheid is niet gekozen voor het gebruik van letterlijke wetteksten of juridische formuleringen maar een beschrijving ervan. Verder is het **Privacyreglement Veilig Thuis** onderdeel van dit protocol.

Doorontwikkeling Handelingsprotocol

Het Handelingsprotocol 2019 is in 2025 doorontwikkeld met de bedoeling voortschrijdende inzichten te verwerken, juridische onjuistheden te corrigeren en het werkproces waar nodig te verduidelijken. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Hoofdstuk 1, 'Algemene informatie over Veilig Thuis als organisatie' is toegevoegd.
- De status van het Handelingsprotocol is aangescherpt waardoor het meer sturend is in de voorgeschreven werkwijze.
- Werken in partnerschap met directbetrokkenen staat meer op de voorgrond.
- Uitgangspunten voor het betrekken van minderjarigen, waaronder het spreken van minderjarigen, zijn beschreven.
- De mantelzorgcheck is toegevoegd.
- Het beginsel van hoor en wederhoor is verder toegelicht.
- Hoewel het twee aparte documenten zijn, die elk een eigen doel hebben, is het Privacyreglement Veilig Thuis benoemd als onderdeel van het Handelingsprotocol.
- De begrippenlijst is uitgebreid.

¹ Hiermee worden de taken bedoeld in artikel 4.1.1 lid 2 en 3 Wmo

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is Veilig Thuis als organisatie beschreven. Hoofdstuk 2 beschrijft de algemene werkwijze die geldt voor alle diensten en activiteiten van Veilig Thuis. Dit voorkomt dat die werkwijze in alle daaropvolgende hoofdstukken over de verschillende diensten van Veilig Thuis moet worden herhaald. Voor alle diensten geldt daarom dat het werkproces in de desbetreffende hoofdstukken gevolgd wordt, plus de algemene werkwijze in hoofdstuk 2.

Inhoudsopgave

Colofon	02
----------------	-----------

Vooraf	03
---------------	-----------

1. Algemene informatie over Veilig Thuis	10
1.1 Veilig Thuis als kennis- en expertisecentrum	10
1.2 Doelgroep	10
1.3 Taken	10
1.4 Werkwijze	11
1.5 Professionele basishouding van Veilig Thuis medewerkers	13

2. Algemene regels voor de werkwijze van Veilig Thuis	14
2.1 Contact met directbetrokkenen	14
2.1.1 Veilig Thuis informeert de directbetrokkenen	14
2.1.2 Veilig Thuis hoort alle directbetrokkenen	14
2.1.3 Afzien van contact met directbetrokkenen	15
2.1.4 Veilig Thuis werkt systeemgericht en sluit aan bij de krachten	16
2.1.5 Veilig Thuis wijst alle directbetrokkenen op de mogelijkheden van ondersteuning	16
2.1.6 Veilig Thuis wijst directbetrokkenen op hun rechten	16
2.1.7 Uitzonderingen	17
2.1.8 Zorgvuldige omgang met informatie	17
2.2 Besluitvorming	18
2.2.1 Besluitvormingsproce	18
2.2.2 Besluit	19
2.3 Partnerschap met netwerkpartners	19
2.4 Uitgangspunten met betrekking tot de strafketen en de Raad voor de Kinderbescherming/Kantonrechter	20
2.4.1 Verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming	20
2.4.2 Afstemming en samenwerking met politie, openbaar ministerie, reclassering	21
2.4.3 Overleg over mogelijkheden van een tijdelijk huisverbod	22
2.4.4 Verzoek om een beschermingsmaatregel bij de Kantonrechter	22

3. Het eerste contact met Veilig Thuis	24
3.1 Doel	24
3.2 Eerste contact	24
3.2.1 Als minderjarigen contact zoeken met Veilig Thuis	25
3.2.2 Contact door professional voor wie het gebruik van de Meldcode verplicht is	25
3.3 Besluit advies of melding	25
3.4 Vervolg	25
4. Advies en ondersteuning aan directbetrokkenen	26
4.1 Doel	26
4.2 Adviesgesprek met directbetrokkenen	26
4.3 Ondersteuning	27
4.4 Ambtshalve melding	27
4.5 Registratie van gegevens over advies en ondersteuning	27
4.6 Afsluiting	27
5. Advies en ondersteuning aan professionals en omstanders	28
5.1 Doel	28
5.2 Adviesgesprek met professionals en/of omstanders	28
5.2.1 Adviesvrager is een omstander	28
5.2.2 Adviesvrager is een professional	28
5.3 Ondersteuning	29
5.4 Ambtshalve melding	29
5.5 Registratie van gegevens over advies en ondersteuning	30
5.6 Vervolg	30
6. Meldingen	31
6.1 Doel	31
6.2 Melding door een omstander	31
6.3 Melding door professional voor wie het gebruik van de Meldcode verplicht is	32
6.3.1 Melding op basis van de Kindcheck/Mantelzorgcheck	32
6.4 Meldingen van de politie	33
6.5 Anonimiteit	33
6.5.1 Anonimiteit ten opzichte van directbetrokkenen	33
6.5.2 Anonimiteit ten opzichte van Veilig Thuis	34
6.6 Nieuwe melding tijdens uitvoering van een van de diensten	34
6.7 Melder die zijn melding in wil trekken	34
6.8 Afspraken makenis	35
6.9 Vervolg	35

7. Veiligheidsbeoordeling	36
7.1 Doel	36
7.2 Wettelijke termijn	36
7.3 Verantwoordelijk voor zicht op veiligheid	36
7.4 Stappen in de veiligheidsbeoordeling	36
7.4.1 Informatie verzamelen	37
7.4.2 Veiligheidsbeoordeling	38
7.4.3 Besluitvorming	38
7.5 Criteria voor het beleggen van de verantwoordelijkheid voor de vervolgstappen	39
7.5.1 Overdracht	39
7.5.2 Veilig Thuis	39

8. Eerste contact na de melding met directbetrokkene(n)	40
8.1 Eerste contact in de veiligheidsbeoordeling	40
8.2 Eerste contact na de veiligheidsbeoordeling	40

9. Voorwaarden & Vervolg	41
9.1 Doel	41
9.2 Wettelijke termijn	41
9.3 (Plan van) Aanpak	41
9.4 Doorlopende veiligheidsinschatting	41
9.5 Contacten met directbetrokkenen	42
9.5.1 Het opstellen van veiligheidsvoorwaarden	42
9.6 Contacten met professionals	43
9.7 Inzetten van vervolghulp	43
9.8 Vervolg	43

10. Onderzoek	44
10.1 Doel	44
10.2 Wettelijke termijn	44
10.3 Plan van aanpak	44
10.4 Doorlopende veiligheidsinschatting	44
10.4.1 Vooronderzoek	45
10.5 Onderzoek	45
10.5.1 Beoordelen of wel of niet sprake is van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling	45
10.5.2 Het vaststellen van veiligheidsvoorwaarden	46
10.5.3 Vastleggen, overdragen en monitoren	46
10.5.4 Het inzetten van een vervolgtraject	47

10.6 Uitkomsten van het onderzoek	47
10.7 Vervolg	47

11. Overdracht	48
11.1 Doel	48
11.2 Overdracht van meldingen van de politie	48
11.3 Directe overdracht na veiligheidsbeoordeling	48
11.3.1 Directe overdracht na veiligheidsbeoordeling aan professionals buiten Veilig Thuis	48
11.3.2 Directe overdracht na veiligheidsbeoordeling aan de directbetrokkenen	49
11.4 Overdracht na uitvoering van de diensten Voorwaarden & Vervolg of Onderzoek	49
11.5 Beëindiging verantwoordelijkheid zicht op veiligheid	49
11.6 Vervolg	49

12. Afsluiten betrokkenheid	50
12.1 Doel	50
12.2 Terugkoppeling melders en informanten	50
12.2.1 Terugkoppeling aan professionele melders	50
12.2.2 Terugkoppeling omstanders	51
12.2.3 Terugkoppeling aan het professionele netwerk/netwerkpartners	51
12.3 Afsluiten met directbetrokkenen	51

13. Monitoren	52
13.1 Doel	52
13.2 Werkwijze	52
13.3 Frequentie en duur van monitoren	52
13.4 Uitkomsten van het monitoren	52
13.5 Afsluiten	53

14. Wettelijk kader Veilig Thuis	54
14.1 Positie gemeentebestuur	54
14.2 Wettelijke taken	54
14.3 Informatiepositie van Veilig Thuis	54
14.3.1 Voorwaarden	55
14.3.2 Uitzonderingen op de informatiepositie van Veilig Thuis	55

15. Dossiervorming	58
15.1 Doel	58
15.2 Eén dossier per gezin of huishouden	58
15.3 Nieuwe melding tijdens uitvoering van een van de diensten	58
15.3.1 Nieuwe melding tijdens monitorfase	58
15.3.2 Nieuwe melding na afronding monitoren	58
15.3.3 Gegevens over een advies of ondersteuningsvraag	58
15.3.4 Bewaartermijnen	59
15.4 Vuistregels zorgvuldige dossiervorming	60
15.5 Vastleggen van gegevens naar aanleiding van een (vervolg)advies	60
15.6 Gegevens niet ter inzage	61
15.7 Status persoonlijke werkaantekeningen	61
15.8 Rechten ten aanzien van de gegevens in het dossier	61
15.8.1 Recht op inzage en afschrift	63
15.8.2 Beperken of weigeren van het recht op inzage en afschrift	63
15.8.3 Recht op correctie	63
15.8.4 Recht op een eigen verklaring	63
15.8.5 Recht op vernietiging	63
15.8.6 Vernietiging als er geen sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling	64
15.8.7 Beperking van rechten van wettelijk vertegenwoordigers	65

1. Algemene informatie over Veilig Thuis

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 - begrippenlijst

De Veilig Thuis-organisaties zijn regionaal georganiseerd. Binnen hun werkgebied vormen zij het expertisecentrum in de aanpak en het voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

1.1 Veilig Thuis als kennis- en expertisecentrum

Als we in dit protocol spreken over huiselijk geweld of kindermishandeling, dan bedoelen we alle actieve en passieve vormen van geweld die zich afspelen in de huiselijke kring, waar mensen van elkaar afhankelijk zijn, of zijn geweest. Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo2015) draagt iedere gemeente zorg voor de inrichting van een Veilig Thuis-organisatie. Naast de algemene kennis over kindermishandeling en huiselijk geweld, heeft Veilig Thuis ook kennis over specifieke vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en patronen die daaraan ten grondslag kunnen liggen. Veilig Thuis adviseert burgers en professionals over de aanpak hiervan.

1.2 Doelgroep

Veilig Thuis richt zich op alle mensen in Nederland die zich in een situatie bevinden waar sprake is van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling in de huiselijke kring. Hier is geen leeftijdsgrens aan verbonden en binnen de doelgroep vallen ook kinderen van wie de moeder zwanger is en die nog geboren moeten worden. Naast (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling kunnen meerdere problemen tegelijkertijd aan de orde zijn die met elkaar in verband staan. Veilig Thuis werkt om die reden integraal, systeemgericht en waar nodig domein overstijgend.

1.3 taken

Veilig Thuis fungeert als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. Iedereen kan een melding doen: Veilig Thuis neemt meldingen aan van burgers, professionals en politie. Veilig Thuis beoordeelt elke binnenkomende melding, onderzoekt of daadwerkelijk sprake is van (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling en besluit tot welke stappen de melding aanleiding geeft.

Veilig Thuis heeft een radarfunctie. Bij een nieuwe melding kan Veilig Thuis voorgaande meldingen inzien en een landelijk Veilig Thuis-register maakt het mogelijk om na te gaan of er ook in andere regio's een melding over dezelfde casus is gedaan. Deze informatie wordt meegewogen in het besluit over het vervolg van de melding.

Ook het monitoren na de overdracht door Veilig Thuis is onderdeel van de radarfunctie. Veilig Thuis zal in contact met de directbetrokkenen en de betrokken professionals vaststellen of het veilig is geworden en of deze veiligheid in stand blijft.

Naast deze taken geeft Veilig Thuis ook advies aan degene die een vermoeden heeft van huiselijk geweld of kindermishandeling. Veilig Thuis adviseert dan over de stappen die in

verband met de vermoedens genomen kunnen worden en verleent daarbij zo nodig ondersteuning.

Veilig Thuis onderzoekt zorgvuldig welke patronen ten grondslag liggen aan het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Op basis daarvan kan Veilig Thuis verwijzen naar passende (professionele) hulp, zodat toegewerkt kan worden naar stabiele veiligheid voor allen die direct bij het geweld zijn betrokken.

Als het belang van de betrokkenen of de ernst van de situatie waarop een melding betrekking heeft hiervoor aanleiding geeft, zal Veilig Thuis de politie of de Raad voor de Kinderbescherming in kennis stellen. De taken van Veilig Thuis worden uitgevoerd door of onder verantwoordelijkheid van geregistreerde professionals. Zij worden bijgestaan door verschillende disciplines, zoals gedragswetenschappers, (forensisch) verpleegkundigen, vertrouwensartsen en een jurist. Informatie² over het gezin of huishouden dat betrokken is bij de melding wordt vastgelegd in één dossier, waarbij rekening gehouden wordt met de rechten die eenieder heeft ten aanzien van die informatie.

Voor Veilig Thuis gelden twee belangrijke termijnen³. Binnen vijf werkdagen na ontvangst van de melding voert Veilig Thuis een veiligheidsbeoordeling uit. Besloten wordt of vervolgstappen nodig zijn en zo ja, bij welke directbetrokkene, instelling of professional de verantwoordelijkheid wordt belegd voor het nemen van de vervolgstappen waar de melding aanleiding toe geeft. Wanneer Veilig Thuis daarvoor zelf aan zet is, draagt zij zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen een termijn van tien weken na de veiligheidsbeoordeling, zorg voor afronding van de ingezette dienstverlening.

Er zijn omstandigheden denkbaar waardoor deze termijnen worden overschreden. Veilig Thuis blijft dan bevoegd om naar aanleiding van een melding vervolgstappen te zetten⁴. Veilig Thuis dient in dat geval toe te lichten waarom meer tijd nodig is geweest.

Tot slot is het de taak van Veilig Thuis om degene die een melding heeft gedaan op de hoogte te stellen van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn gezet.

² Met informatie (over het gezin of huishouden) wordt in dit document geduid op persoonsgegevens waarop de AVG van toepassing is, dit wil zeggen informatie die te herleiden is tot een natuurlijk persoon.

³ Zie artikel 4.1.7 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

⁴ Zie uitspraak van het Gerechtshof Amsterdam d.d. 26 maart 2024; ECLI:NL:GHAMS:2024:975

1.4 Werkwijze

De inzet van Veilig Thuis is gericht op het opheffen van de (acute) onveiligheid van de leden van het betreffende gezin of huishouden. Om dit te bereiken kan Veilig Thuis samen met de directbetrokkenen veiligheidsvoorwaarden opstellen, als dit nodig wordt gevonden om de directe veiligheid te borgen.

Veilig Thuis draagt over naar een passende overdrachtspartij, zoals een lokaal team of een hulpverlenende instantie, wanneer er sprake is van een casus die wat betreft aard en ernst van de gemelde problematiek geen verdere betrokkenheid van Veilig Thuis vereist. Deze overdrachtspartij brengt mogelijke risicofactoren in beeld en kan de directbetrokkenen begeleiden naar stabiele veiligheid en zorgdragen voor herstel van opgelopen schade. Als er veiligheidsvoorwaarden zijn afgesproken, dan kan Veilig Thuis blijven monitoren of de leefsituatie van de betrokkenen blijvend veilig is. Als blijkt dat de onveiligheid blijft bestaan of opnieuw ontstaat, dan kan Veilig Thuis de veiligheidsvoorwaarden aanscherpen of samen met de samenwerkingspartners opschalen naar een breder professioneel netwerk met specifieke kennis, om tot een meer effectieve aanpak te komen.

Veilig Thuis heeft bevoegdheden die kunnen ingrijpen in het privéleven van gezinnen en huishoudens. Dat vereist dat Veilig Thuis betrouwbaar is voor zowel directbetrokkenen als voor professionals. De sleutelwoorden die Veilig Thuis hanteert zijn: professionaliteit, deskundigheid, methodisch werken, zorgvuldigheid en transparantie. Deze begrippen zijn uitgewerkt in dit Handelingsprotocol. Veilig Thuis hanteert het principe dat het Handelingsprotocol wordt toegepast. Er zijn situaties mogelijk die vragen om een andere handelswijze. Om die reden houdt Veilig Thuis de ruimte om gemotiveerd van het Handelingsprotocol af te wijken.

Bij besluiten die Veilig Thuis in de verschillende fasen neemt, wordt alleen die informatie betrokken die noodzakelijk is om de gemelde zorgen te kunnen beoordelen. Bij het besluit wordt de (belangen)afweging gemotiveerd in het dossier opgenomen, zodat het proces van besluitvorming inzichtelijk is en navolgbaar. Is het niet mogelijk om alle benodigde informatie te verzamelen en/of bepaalde relevante directbetrokkenen of informanten te spreken, dan wordt dit in het dossier vermeld en toegelicht.

Veilig Thuis is naar directbetrokkenen zo transparant mogelijk over haar werkwijze, de afwegingen die ten grondslag liggen aan de beoordeling van de gemelde zorgen en de daaruit volgende beslissingen. Richting professionals toont Veilig Thuis haar betrouwbaarheid door beschikbaar te zijn voor deskundig advies en ondersteuning, en te investeren in een constructieve samenwerking. Bij de afsluiting van een dossier geeft Veilig Thuis een terugkoppeling aan de melder.

Per regio kunnen de Veilig Thuis organisaties verschillend zijn georganiseerd. Ook hebben sommige gemeenten bepaalde taken gemandateerd aan de Veilig Thuis organisatie in hun regio. Dit mandaat betekent dat een taak van de gemeente wordt uitgevoerd door een Veilig Thuis organisatie, waarbij de gemeente ook zelf verantwoordelijk blijft voor de uitvoering ervan. Dit is een belangrijk onderscheid. Die taken van Veilig Thuis vallen namelijk onder andere wet- en regelgeving dan de taken van de gemeente. Dat betekent dat ook de bevoegdheden en verplichtingen anders kunnen zijn. Deze gemeentelijke taken staan om die reden niet beschreven in dit Handelingsprotocol. Als dit aan de orde is, dan geeft Veilig Thuis hierover uitleg aan het betrokken gezin of huishouden.

1.5 Professionele basishouding van Veilig Thuis medewerkers

De medewerker die vanuit Veilig Thuis het contact aangaat met directbetrokkenen is zich ervan bewust dat een melding veel emoties en vragen kan oproepen. Betrokken zijn bij een melding is vaak een kwetsbare situatie. De medewerker is toegankelijk, erkent de emoties van betrokkenen en handelt vanuit compassie. Hij of zij treedt met kalme vastberadenheid en indien nodig met daadkracht op. De medewerker sluit aan op de leefwereld van de directbetrokkenen, is voorspelbaar en communiceert, ook schriftelijk, in eenvoudige taal.

Vanaf het eerste contact legt de medewerker alle stappen van het proces uit, zodat betrokkenen weten wat zij kunnen verwachten. Tijdens het proces checkt de medewerker hoe de directbetrokkenen het contact ervaren door hiernaar te vragen. De medewerker houdt rekening met de belangen van alle betrokkenen, is zich bewust van de ongelijkwaardige positie en werkt zorgvuldig.

De medewerker benadert elke situatie met een open, onbevooroordeelde houding en realiseert zich dat elke situatie en elke persoon uniek is, ook al lijken situaties soms op elkaar. De context is bepalend en maatwerk is essentieel. De medewerker neemt verantwoordelijkheid voor het bespreekbaar maken van onveiligheid binnen het gezin of huishouden en geeft richting aan de stappen die nodig zijn in het belang van het herstel van de directe veiligheid. Daarbij doorbreekt de medewerker eventuele geheimhouding als dat nodig is ter bescherming van directbetrokkenen.

De medewerker is in staat om op een respectvolle manier dóór te vragen, zodat er een zo volledig mogelijk beeld ontstaat vanuit verschillende perspectieven. De medewerker weegt en bespreekt ook de lange termijngevolgen voor de directbetrokkenen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

De medewerker realiseert zich dat patronen van onveiligheid in gezinnen/huishoudens vaak ontstaan als optelsom van meerdere problemen die al langere tijd spelen en die niet op één manier zijn te verhelpen. Ter ondersteuning van directbetrokkenen werkt de medewerker samen met professionals, en voor het gezin/huishouden belangrijke derden die een ondersteunende rol hebben. Zij maken gebruik van elkaars expertise, waarbij de opbrengst van de samenwerking te allen tijde dient bij te dragen aan het organiseren van directe en stabiele veiligheid voor directbetrokkenen.

2. Algemene regels voor de werkwijze van Veilig Thuis

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 - begrippenlijst

Dit hoofdstuk behandelt de algemene werkwijze in iedere fase van betrokkenheid van Veilig Thuis. In de hiernavolgende hoofdstukken wordt het werkproces per dienst of fase beschreven. In het privacyreglement Veilig Thuis staan de juridische kaders voor een zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens door Veilig Thuis beschreven.

2.1 Contact met directbetrokkenen

Met de bijzondere bevoegdheden van Veilig Thuis, komt ook de verantwoordelijkheid om zorgvuldig en met respect om te gaan met de directbetrokkenen. Voor een zorgvuldige taakuitoefening volgt Veilig Thuis onderstaande werkwijze in het contact. Als uitgangspunt geldt dat Veilig Thuis eerst contact opneemt met de directbetrokkenen om de melding te bespreken. Hierop zijn uitzonderingen mogelijk. Deze worden benoemd onder 2.1.7.

2.1.1 Veilig Thuis informeert de directbetrokkenen

Veilig Thuis bespreekt de volgende informatie met de directbetrokkenen:

- de taak, de werkwijze en bevoegdheden van Veilig Thuis;
- de inhoud van de melding;
- de identiteit van de professionele melder;
- de identiteit van een particuliere melder als diegene daarvoor toestemming heeft gegeven;
- het feit dat de persoonsgegevens van de directbetrokkene zijn opgenomen in het registratiesysteem van Veilig Thuis en het doel daarvan;
- de personen en instanties met wie informatie is of zal worden gedeeld, met de toelichting waarom Veilig Thuis dit noodzakelijk vindt voor de uitoefening van haar taak;
- welke vervolgstappen Veilig Thuis passend of noodzakelijk vindt;
- op welke wijze en onder welke voorwaarden Veilig Thuis het dossier sluit;
- dat de melder op de hoogte wordt gebracht van de vervolgstappen die naar aanleiding van de melding zijn genomen;
- de wijze waarop Veilig Thuis betrokken is tijdens het monitoren.

De directbetrokkenen hebben recht op deze informatie. Veilig Thuis zorgt ervoor dat de informatie op een voor de directbetrokkenen begrijpelijke manier wordt verstrekt.

2.1.2 Veilig Thuis hoort alle directbetrokkenen

Als Veilig Thuis besluit voor actieve betrokkenheid na een melding worden alle directbetrokkenen in de gelegenheid gesteld hun visie te geven op de melding en op hun situatie. Daarvoor is het nodig dat zij volledig en correct worden geïnformeerd. Gehoord worden betekent ook dat de directbetrokkenen in de verslaglegging van het gesprek hun eigen mening terug kunnen lezen. Daarbij wordt hen de mogelijkheid geboden om deze verslagen te corrigeren op feitelijke onjuistheden en om deze aan te vullen. Tenslotte betekent gehoord worden dat deze verschillende gezichtspunten herkenbaar zijn opgenomen in de motivering van de conclusie of het besluit.

2.1.2.1 Veilig Thuis hoort de betrokken minderjarige kinderen

Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) geeft minderjarigen het recht op bescherming tegen mishandeling en verwaarlozing (artikel 19). Het IVRK geeft minderjarigen ook het recht om hun eigen mening te geven over alle zaken die hen aangaan (artikel 12). Dit recht om hun eigen mening te geven betekent in ieder geval dat minderjarigen informatie ontvangen over de melding en in de gelegenheid worden gesteld hun visie te geven op de gemelde zorgen en overige relevante feiten en omstandigheden. Ook worden zij betrokken bij de conclusie en de afspraken naar passende vervolgstappen.

Wanneer Veilig Thuis actief betrokken is, spreekt Veilig Thuis met kinderen van vier jaar en ouder. Kinderen jonger dan vier jaar worden in ieder geval gezien, maar zij kunnen ook worden gesproken als Veilig Thuis inschat dat dit past bij hun mogelijkheden en dit in het belang van het kind wenselijk is. Als Veilig Thuis daarvoor aanleiding ziet, kan besloten worden het kind te laten onderzoeken door een arts of forensisch verpleegkundige.

Toestemming van ouders voor het zien van – of het gesprek met minderjarigen is gewenst maar niet noodzakelijk. Geven ouders geen toestemming, dan weegt Veilig Thuis de bezwaren van de ouders af tegen de noodzaak om de kinderen te zien of te spreken.

Veilig Thuis bespreekt bij voorkeur vooraf met de ouders wanneer het gesprek met de kinderen zal plaatsvinden en wat het doel ervan is. Dit is in ieder geval het uitgangspunt bij ouders die het ouderlijk gezag hebben over hun kind. Wanneer het noodzakelijk is voor de uitoefening van haar taak kan Veilig Thuis hiervan afwijken. Als bijvoorbeeld de veiligheid van het kind in het geding is, kan Veilig Thuis besluiten om ouders niet vooraf te informeren over het gesprek. In dat geval zal Veilig Thuis (de uitkomst van) het gesprek met de ouders bespreken zodra dat passend en mogelijk is.

Wanneer Veilig Thuis de kinderen spreekt, zijn de ouders daarbij niet aanwezig. Dringen ouders aan op hun aanwezigheid tijdens het gesprek met hun kinderen, dan weegt Veilig Thuis de betrokken belangen zorgvuldig tegen elkaar af. Het belang van het kind staat daarbij op de eerste plaats. Indien nodig zoekt Veilig Thuis samen met de ouders en de kinderen een geschikt persoon die bij het gesprek aanwezig kan zijn, en in wie zij vertrouwen hebben. Dat kan ook een professionele hulpverlener zijn, als de ouders daarmee akkoord zijn.

2.1.3 Afzien van contact met directbetrokkenen

Veilig Thuis kan alleen afzien van contact met directbetrokkenen als Veilig Thuis op basis van besluitvorming zoals beschreven in par. 2.2 oordeelt dat dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de taken van Veilig Thuis (m.u.v. de adviestaak) én dit noodzakelijk kan worden geacht om een situatie van kindermishandeling of huiselijk geweld te beëindigen of een redelijk vermoeden daarvan te onderzoeken.

Veilig Thuis kan bijvoorbeeld tot dit oordeel komen in het belang van de veiligheid van directbetrokkenen, medewerkers van Veilig Thuis of anderen.

Een besluit om af te zien van het horen van de directbetrokkenen legt Veilig Thuis vast in het dossier. Hierbij wordt vermeld welke feiten en omstandigheden tot dit besluit hebben geleid, met een afweging van de betrokken belangen. Veilig Thuis zorgt ervoor dat duidelijk is op welk moment de directbetrokkenen alsnog worden geïnformeerd. Als het nodig is, maakt Veilig Thuis hierover heldere afspraken.

2.1.4 Veilig Thuis werkt systeemgericht en sluit aan bij de krachten

Bij het maken van een analyse van de patronen die ten grondslag liggen aan een onveilige situatie van huiselijk geweld of kindermishandeling, heeft Veilig Thuis aandacht voor alle personen en gebeurtenissen binnen een (familie)systeem die met elkaar verbonden zijn. Daarbij houdt Veilig Thuis ook oog voor eventuele individuele problemen van directbetrokkenen. Veilig Thuis werkt, voor zover verantwoord uit een oogpunt van veiligheid, oplossingsgericht samen met directbetrokkenen en sluit aan bij de krachten en vaardigheden van individuele leden van het (familie)systeem en hun sociale omgeving. De inzet is erop gericht om die krachten en vaardigheden te versterken door ze verder te helpen ontwikkelen.

2.1.5 Veilig Thuis wijst alle directbetrokkenen op de mogelijkheden van ondersteuning

Met het oog op de ongelijkwaardigheid in de relatie met Veilig Thuis worden directbetrokkenen gewezen op de mogelijkheid om zich te laten ondersteunen. Bijvoorbeeld door een familielid, een onafhankelijk vertrouwenspersoon, een betrokken hulpverlener of door anderen. In het geval het gesprek wordt gevoerd over meerdere directbetrokkenen, bijvoorbeeld over het kind vanaf 12 jaar of over de andere ouder, is ook van hen toestemming nodig voor de aanwezigheid van degene die ondersteunt.

2.1.6 Veilig Thuis wijst directbetrokkenen op hun rechten

Directbetrokkenen worden geïnformeerd over:

- De klachtenprocedure van Veilig Thuis, en de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de Nationale Ombudsman.
- Hun wettelijke rechten, waaronder het recht op rectificatie (correctie en aanvullende verklaring), het recht op inzage in het dossier, een afschrift van het dossier en het recht op verwijdering van persoonsgegevens als aan de criteria hiervoor is voldaan.

⁵ De situatie van kindermishandeling of huiselijk geweld te beëindigen of een redelijk vermoeden daarvan te onderzoeken.

2.1.7 Uitzonderingen

Voor het onder de punten 2.1.1 tot en met 2.1.6 genoemde gelden de volgende uitzonderingen:

- De veiligheidsbeoordeling kan worden uitgevoerd zonder contact met (alle) directbetrokkenen.
- Het uitstellen van het informeren van directbetrokkenen, dit wil zeggen de melding eerst met anderen bespreken voordat Veilig Thuis in gesprek gaat met directbetrokkenen, is alleen bij wijze van uitzondering mogelijk, namelijk als dit voor (het beoordelen van) de veiligheid van (een of meer) directbetrokkenen, voor de veiligheid van medewerkers van Veilig Thuis of de veiligheid van anderen noodzakelijk is.
- De directe overdracht na de veiligheidsbeoordeling kan worden uitgevoerd zonder contact met de directbetrokkenen op voorwaarde dat met de overdrachtpartij is afgesproken dat zij:
 1. de directbetrokkenen informeert over de identiteit van de professionele melder, of de identiteit van een particuliere melder als deze daarvoor toestemming heeft gegeven;
 2. de directbetrokkenen informeert over de inhoud van de melding en over de aanleiding voor de afspraak/het huisbezoek;
 3. de directbetrokkenen informeert over het feit dat de gegevens van directbetrokkenen zijn vastgelegd bij Veilig Thuis, wat het doel daarvan is, met wie deze gegevens zijn gedeeld, hoe lang ze worden bewaard en welke rechten betrokkenen kunnen uitoefenen. Ook worden de contactgegevens van Veilig Thuis vermeld;
 4. outreachend hulp en ondersteuning aanbiedt.

2.1.8 Zorgvuldige omgang met informatie

Om een zorgvuldige en een onafhankelijke taakuitoefening te bewaken, neemt Veilig Thuis in de omgang met informatie de volgende regels in acht:

Veilig Thuis scheidt feiten en interpretaties

Bij alle informatie die Veilig Thuis verzamelt worden de feiten herkenbaar gescheiden van de interpretaties van deze feiten. Dit geldt voor zowel eigen informatie als informatie van anderen, bijvoorbeeld van een melder, een informant of een directbetrokkene.

Veilig Thuis vermeldt de bronnen van informatie

In alle gevallen vermeldt Veilig Thuis in het registratiesysteem de bron van de feiten en de interpretaties van de feiten.

Veilig Thuis past hoor en wederhoor toe

Hoor en wederhoor door Veilig Thuis is nodig om te komen tot een zorgvuldige beoordeling van de melding. Geeft een melder, een informant of een directbetrokkene een mening of een oordeel over een (andere) directbetrokkene, dan stelt Veilig Thuis deze directbetrokkene in de gelegenheid om te reageren op deze mening of dit oordeel. Gehoord worden betekent ook dat de directbetrokkenen zich kunnen herkennen in de verslaglegging van de gesprekken die met hen gevoerd worden. Daarbij wordt hen de mogelijkheid geboden om deze verslagen aan te vullen en te corrigeren op feitelijke onjuistheden. Voor hoor en wederhoor kunnen de uitzonderingen onder 2.1.7 gelden.

Veilig Thuis draagt informatie zorgvuldig over

Als Veilig Thuis informatie overdraagt, bijvoorbeeld aan lokale teams, aan de politie of aan de Raad voor de Kinderbescherming, dan houdt Veilig Thuis zich zo veel mogelijk bij de feitelijke informatie. Meent Veilig Thuis dat het ook noodzakelijk is een mening, oordeel of hypothese over te dragen, dan scheidt Veilig Thuis deze van de feiten. Veilig Thuis vermeldt daarbij uitdrukkelijk van wie de mening, het oordeel of de hypothese afkomstig is en op welke feiten deze berust. Als Veilig Thuis melders of informanten anonimiteit heeft toegezegd, bewaakt Veilig Thuis dat hun identiteit niet aan de ontvanger van de informatie bekend wordt gemaakt.

Veilig Thuis betreft alle informatie in de beoordeling en besluitvorming

Bij besluiten die Veilig Thuis in de verschillende fasen neemt, wordt de informatie die verkregen is betrokken en gewogen zodat het besluitvormingsproces inzichtelijk is. Is het niet mogelijk geweest om alle relevante informatie te verzamelen of bepaalde relevante directbetrokkenen of informanten te spreken, dan wordt dit uitdrukkelijk vermeld.

2.2 Besluitvorming

Bij besluiten die Veilig Thuis neemt staan de belangen van het kind voorop (artikel 3 IRVK).

2.2.1 Besluitvormingsproces

De besluiten zoals genoemd in dit Handelingsprotocol worden door de verantwoordelijke medewerker altijd genomen in of na overleg met een of meer medewerker(s) van Veilig Thuis.

Afhankelijk van de gemelde problematiek maakt de verantwoordelijke medewerker daarbij gebruik van de expertise die binnen Veilig Thuis voorhanden is: die van vertrouwensartsen, forensisch verpleegkundigen, gedragswetenschappers en aandachtsfunctionarissen op diverse deelterreinen. Voor het besluitvormingsproces geldt de volgende werkwijze:

- In het geval dat een medewerker alle taken met betrekking tot een casus heeft uitgevoerd, neemt hij/zij de in dit protocol genoemde besluiten na overleg met een of meer collega's.
- De medewerker kan daarbij een beroep doen op een of meer collega's die beschikken over specifieke expertise die van meerwaarde is voor de betreffende casus.
- De collega die advies geeft is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het gegeven advies. In het geval twee of meer medewerkers taken hebben uitgevoerd met betrekking tot een casus, dan komen zij samen tot besluitvorming.
- De betrokken medewerker (in de regel de dossierhouder) is verantwoordelijk voor het genomen besluit en neemt de motivering daarvan op in het dossier.

2.2.2 Besluit

Veilig Thuis maakt bij ieder besluit inzichtelijk:

- welke verkregen informatie is betrokken en hoe deze is gewogen;
- welke belangen van de directbetrokkenen meegenomen zijn en hoe deze zijn gewogen.

Het besluit wordt in voor de directbetrokkenen begrijpelijke taal geschreven en wordt vastgelegd in het dossier.

2.3 Partnerschap met netwerkpartners

Veilig Thuis werkt bij de uitoefening van haar wettelijke taak samen met netwerkpartners uit de straf-, (medische)zorg- en hulpverleningsketen.

Veilig Thuis mag informatie delen om huiselijk geweld of kindermishandeling duurzaam te doorbreken of passende hulpverlening in te zetten, maar moet steeds afwegen of het voor de uitoefening van deze taak noodzakelijk is om informatie te delen en wat het doel is van de verzoekende partij om informatie op te vragen. Deze afweging wordt vastgelegd in het dossier.

Veilig Thuis sluit aan bij lokale hulpverlening zoals vastgelegd in gemeentelijke samenwerkingsafspraken

Bij interventies in gezinnen en huishoudens sluit Veilig Thuis aan bij de hulpverlening zoals deze in de gemeente is georganiseerd en zoals die is vastgelegd in de samenwerkingsafspraken van Veilig Thuis met haar gemeenten. Als er sprake is van een acute veiligheid, werkt Veilig Thuis nauw samen met de hulpverlening in de gemeenten en draagt de casus pas over wanneer acute onveiligheid is geborgd.⁶

Veilig Thuis deelt informatie met betrokken professionals die noodzakelijk is voor hun bijdrage

Veilig Thuis is bevoegd informatie te delen met professionals die actief een bijdrage leveren aan het realiseren van de directe en stabiele veiligheid in gezinnen en huishoudens. Aan deze professionals wordt uitsluitend de informatie verstrekt die noodzakelijk is voor hun bijdrage.

Veilig Thuis is open naar directbetrokkenen over informatie die zij opvraagt en deelt met professionals of instanties

Als Veilig Thuis het na een zorgvuldige afweging noodzakelijk vindt voor de uitoefening van haar taak, dan is Veilig Thuis bevoegd om informatie op te vragen. Veilig Thuis is open naar directbetrokkenen als zij informatie wil opvragen of delen met andere professionals of instanties. Als de veiligheid dit toelaat, worden de directbetrokkenen hierover vooraf geïnformeerd en wordt hen ook om een reactie gevraagd. Veilig Thuis houdt zo goed mogelijk rekening met mogelijke bezwaren van betrokkenen tegen het opvragen en verstrekken van informatie.

⁶ In het landelijk vastgestelde document "leidraad werken aan veiligheid" is beschreven wat er van de wijkteams van de gemeenten verwacht mag worden.

2.4 Uitgangspunten met betrekking tot de strafketen en de Raad voor de Kinderbescherming/Kantonrechter

De wettelijke taken van Veilig Thuis zijn:

- naar aanleiding van een melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is (artikel 4.1.1 lid 2 onder b Wmo);
- beoordelen van de vraag of, en zo ja tot welke stappen de melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling aanleiding geeft (artikel 4.1.1 lid 2 onder c Wmo);
- het in kennis stellen van de politie, de Raad voor de Kinderbescherming, het Openbaar Ministerie, de reclassering of Slachtofferhulp Nederland van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling, of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft (artikel 4.1.1 lid 2 onder e Wmo).

Veilig Thuis werkt indien nodig en mogelijk samen met de Raad voor de Kinderbescherming en partners uit de strafketen⁷. In die samenwerking vindt Veilig Thuis het volgende van belang:

- Veilig Thuis legt nog geen contact met directbetrokkenen in het geval het delen van informatie over de melding een strafrechtelijk onderzoek kan doorkruisen;
- Veilig Thuis stelt veiligheidsvoorwaarden op in afstemming met de directbetrokkenen en de netwerkpartners.

2.4.1 Verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming

Veilig Thuis kan een verzoek tot onderzoek (VTO) indienen bij de Raad voor de Kinderbescherming, wanneer een maatregel tot het gezag over een minderjarige wordt overwogen. Dit is het geval als (Artikel 1:255, BW):

- een minderjarige zodanig opgroeit dat deze in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd;
- ouders de zorg die nodig is om die bedreiging op te heffen niet voldoende accepteren;
- verwacht wordt dat ouders binnen een voor de minderjarige aanvaardbare termijn hun opvoedingsverantwoordelijkheid kunnen dragen.

In geval van crisissituaties kan 24 uur per dag contact worden opgenomen met de Raad voor de Kinderbescherming. De Raad voor de Kinderbescherming beoordeelt of en wanneer een (spoed)kinderbeschermingsmaatregel passend is en kan een verzoek daartoe nog dezelfde dag, 24 uur per dag indienen bij de kinderrechter.

⁷ Handreiking Samenwerken bij strafbare kindermishandeling, Veilig Thuis, Politie, OM, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering Nederland, 2017

2.4.2 Afstemming en samenwerking met politie, Openbaar Ministerie, reclassering

2.4.2.1 Samenwerking bij meldingen afkomstig van de politie

Wanneer de politie in de melding aangeeft dat er sprake is van een strafrechtelijk (opsporings-) onderzoek, dan:

- a stemt Veilig Thuis af met de politie, in het bijzonder waar het gaat om gesprekken met de directbetrokkenen;
- b stemt Veilig Thuis waar nodig de uitkomsten van de veiligheidsbeoordeling en de veiligheidsvoorwaarden af met het Openbaar Ministerie (OM) of de reclassering.

2.4.2.2 Samenwerking bij meldingen van anderen dan de politie

In de samenwerking rondom meldingen van (vermoedens van) strafbare feiten richting minderjarigen of volwassenen stemt Veilig Thuis af met relevante partners in de strafketen over:

- a het uitvoeren van het onderzoek naar wat er is gebeurd, inclusief het forensisch medisch onderzoek;
- b interventies vanuit het strafrecht in relatie met de overige in te zetten maatregelen ten behoeve van de directe of structurele veiligheid.

2.4.2.3 Situaties die vragen om afstemming

Doortijdig af te stemmen kan een betere inschatting van de situatie worden gemaakt, waardoor betere beslissingen worden genomen. De partners in het netwerk wegen gezamenlijk af welke maatregelen nodig zijn om voor een veilige situatie te zorgen.

Veilig Thuis kan afstemmen met partners uit de strafketen wanneer:

- a er sprake is van letsel waarbij het vermoeden bestaat dat dit veroorzaakt is door huiselijk geweld of (strafbare) kindermishandeling. De afstemming gaat over het al dan niet inzetten van forensisch medisch onderzoek ter vastlegging van het geconstateerde letsel;
- b de gegevens uit de melding wijzen op acute onveiligheid, waarbij afstemming in verband met de veiligheid van de directbetrokkenen of vanwege de ernst van het feit noodzakelijk is;
- c naar het oordeel van Veilig Thuis gezamenlijke of op elkaar afgestemde vervolgacties een grotere kans bieden op het creëren van een veilige situatie op korte of lange termijn;
- d het OM besluit tot een strafrechtelijk (opsporings)onderzoek. In die gevallen stemt Veilig Thuis af met politie en/of OM over de reikwijdte en het moment van eventueel feitenonderzoek, en in het bijzonder over gesprekken met directbetrokkenen;
- e het OM besluit tot een strafrechtelijk (opsporings)onderzoek met een (mogelijke) strafrechtelijke afdoening. In die gevallen stemt Veilig Thuis af met OM of reclassering over de interventies die van invloed kunnen zijn op het bereiken van directe of structurele veiligheid;
- f het OM besluit – na contact door Veilig Thuis met politie – tot een strafrechtelijk traject. In die gevallen stemt Veilig Thuis af met politie, OM en/of reclassering.
 - bij overdracht van de casus door Veilig Thuis naar passende hulpverlening;
 - als contacten met de pers worden overwogen.

2.4.3 Overleg over mogelijkheden van een tijdelijk huisverbod

Wanneer de melding daar aanleiding toe geeft, zoekt Veilig Thuis contact met de politie of de hulpofficier van justitie voor overleg over de mogelijkheden van het opleggen van een tijdelijk huisverbod. De melding geeft daartoe aanleiding wanneer:

- uit feiten of omstandigheden blijkt dat de aanwezigheid van één van de directbetrokkenen in zijn/haar woning ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor één of meerdere personen met wie hij/zij in de woning woont of die daarin anders dan incidenteel verblijven;
- op basis van feiten of omstandigheden een ernstig vermoeden van voorgenoemd gevaar bestaat;
- de persoon van wie de dreiging uitgaat meerderjarig is;
- er geen afspraken te maken zijn waardoor deze situatie in een vrijwillig kader kan worden beëindigd.

2.4.4 Verzoek om een beschermingsmaatregel bij de Kantonrechter

Veilig Thuis kan het initiatief nemen om een beschermingsmaatregel aan te vragen bij de kantonrechter voor een directbetrokkene ouder dan 18 jaar.

2.4.4.1 Criteria voor de aanvraag van bewind

Veilig Thuis kan de Officier van Justitie verzoeken om bij de Kantonrechter een verzoekschrift in te dienen tot onderbewindstelling van de bezittingen van een kwetsbare volwassene in het geval dat aan alle vier onderstaande criteria is voldaan:

- deze kwetsbare volwassene is niet meer in staat om zelfstandig financiële of zakelijke beslissingen te nemen of de gevolgen daarvan te overzien;
- uit het onderzoek door Veilig Thuis blijkt dat een ander misbruik maakt van deze situatie door deze volwassene te bewegen om (veel) geld of goederen weg te geven of goederen voor (veel) te weinig geld te verkopen;
- er zijn geen afspraken te maken waardoor deze situatie in een vrijwillig kader kan worden beëindigd;
- er zijn geen anderen in de omgeving van de kwetsbare volwassene die onderbewindstelling kunnen of willen aanvragen.

Doel hiervan is bescherming van het bezit van de volwassene.

2.4.4.2 Criteria voor het aanvragen van mentorschap

Veilig Thuis kan de Officier van Justitie verzoeken om bij de Kantonrechter een verzoekschrift in te dienen om een mentor te benoemen in het geval dat aan alle vijf onderstaande criteria is voldaan:

- een kwetsbare volwassene is niet meer in staat om zelfstandig beslissingen te nemen over hulp, zorg en behandeling, of de gevolgen daarvan te overzien;
- deze volwassene is afhankelijk van de zorg van anderen;
- na onderzoek blijkt dat de zorg en/of veiligheid ernstig tekortschieten;
- er zijn geen afspraken te maken waardoor verbetering van de situatie niet (voldoende) haalbaar is;
- er zijn geen anderen in de omgeving van de kwetsbare volwassene die mentorschap kunnen of willen aanvragen.

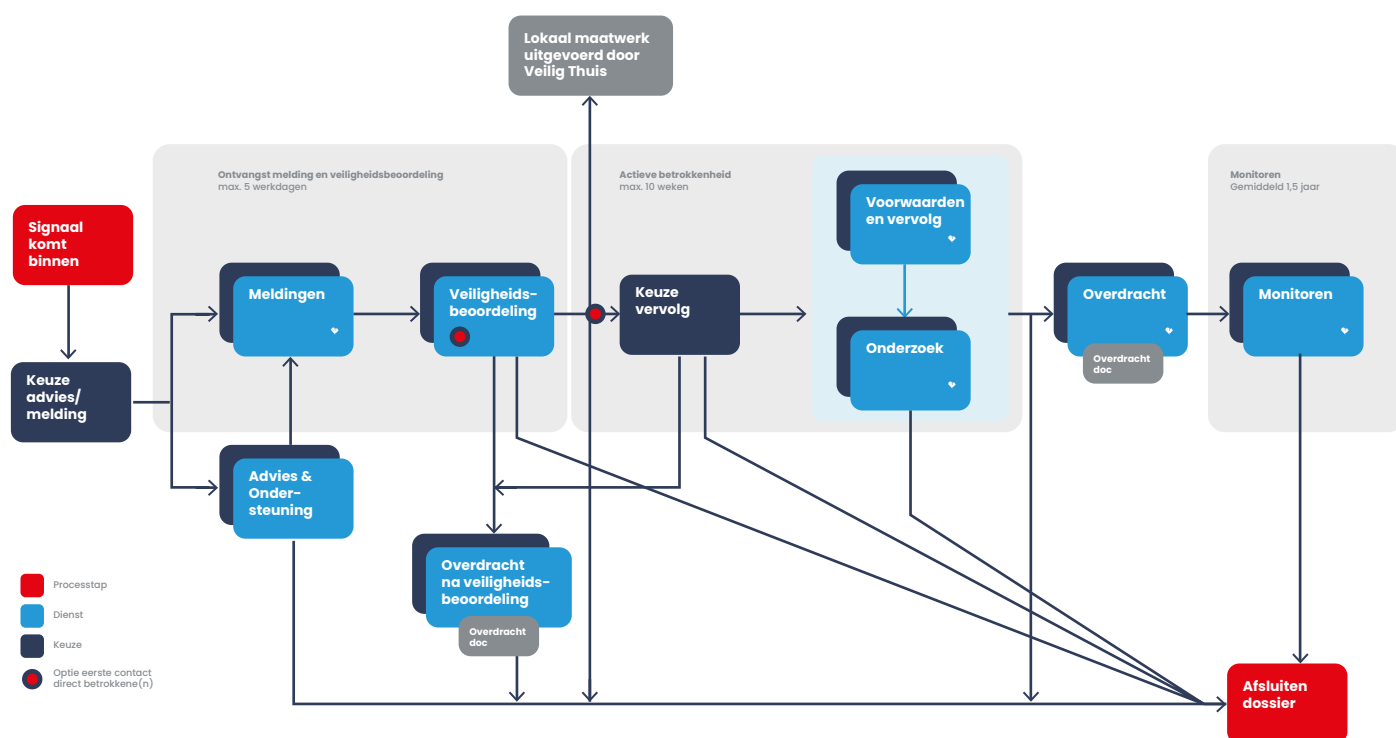
Doel hiervan is het krijgen van goede, voldoende en passende zorg en/of leefomstandigheden voor deze volwassene.

NB:

1. Indien er sprake is van een situatie die spoed vereist, kan provisioneel bewind aangevraagd worden, vooruitlopend op een definitieve maatregel bewind en/of mentorschap.
2. Een verzoek om een combinatie van bewind en mentorschap is mogelijk.
3. Een verzoek om curatele kan worden ingediend als de combinatie van mentorschap en bewind niet voldoende is.

Algemeen proces Veilig Thuis

Onderstaand in het schema het werkproces van Veilig Thuis waarin de diensten van Veilig Thuis zijn opgenomen. Deze diensten worden beschreven in de komende hoofdstukken van het Handelingsprotocol.

3. Het eerste contact met Veilig Thuis

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 - begrippenlijst

Er zijn 25 Veilig Thuis organisaties. Om vast te stellen welk Veilig Thuis betrokken is, wordt uitgegaan van de woonplaats van de minderjarige of het vermeende slachtoffer (het zogeheten woonplaatsbeginsel). Als Veilig Thuis hiervan afwijkt worden directbetrokkenen geïnformeerd door het betreffende Veilig Thuis.

3.1 Doel

Het eerste contact met Veilig Thuis kent twee doelen:

- Veilig Thuis heeft een beeld van de actuele veiligheid van alle directbetrokkenen en Veilig Thuis heeft een beeld van de (on)mogelijkheden van degene die contact opneemt voor het herstellen van de directe veiligheid;
- Veilig Thuis geeft advies of neemt de melding in behandeling.

3.2 Eerste contact

Het eerste contact met Veilig Thuis kan op verschillende manieren plaatsvinden; telefonisch, schriftelijk, persoonlijk of via de chat.

Veilig Thuis bespreekt in het eerste contact:

- de relatie tot het gezin of huishouden van degene die contact opneemt;
- de samenstelling van het gezin/huishouden;
- bedoelingen en verwachtingen van degene die contact opneemt;
- de werkwijze en mogelijkheden van Veilig Thuis;
- consequenties van de verschillende vervolgtrajecten voor het behoud van anonimiteit, verantwoordelijkheidsverdeling, registratie en informatieplicht;
- anonimiteit ten opzichte van het gezin of huishouden;
- indien van toepassing wordt met professionals besproken hoe zij zich kunnen verhouden tot het beroepsgeheim en de stappen van de Meldcode⁸ (inclusief de vragen van het afwegingskader⁹).

Als sprake is van een vermoeden van strafbare kindermishandeling¹⁰ of huiselijk geweld kan Veilig Thuis bovendien bespreken:

- de juridische mogelijkheden om een dwingend kader op te leggen waarbinnen ouders verplicht zijn hulp te aanvaarden;
- welke veiligheidsmaatregelen getroffen kunnen worden.

Binnen de chatfunctie van Veilig Thuis kunnen, met diens toestemming, gegevens over de adviesvragers worden opgeslagen. Andere persoonsgegevens kunnen en mogen niet worden opgeslagen en het is daardoor niet mogelijk om via een chat een melding te doen.

⁸ Wet verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, 14 maart 2013

⁹ Volgens Wijziging Besluit verplichte Meldcode, 23 juni 2017

¹⁰ Handreiking Samenwerken bij strafbare kindermishandeling, Veilig Thuis, Politie, OM, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering Nederland, 2017

3.2.1 Als minderjarigen contact zoeken met Veilig Thuis

Veilig Thuis spreekt in het eerste contact met minderjarigen – ongeacht hun leeftijd – die zich tot Veilig Thuis wenden.

3.2.2 Contact door professional voor wie het gebruik van de Meldcode verplicht is¹¹

Een professional die valt onder deze wetgeving is verplicht bij het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling de stappen van de Meldcode te zetten. De professional hanteert hierbij een afwegingskader dat in zijn sector of beroepsgroep moet worden gezien als de professionele norm voor situaties waarin een melding is aangewezen¹². Dit afwegingskader bevat vragen die de professional ondersteunen bij het nemen van de beslissing of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is. Over de afwegingen kan de professional desgewenst met Veilig Thuis overleggen.

Zie voor informatie over meldingen door professionals hoofdstuk 6 paragraaf 6.3.

3.3 Besluit advies of melding

Bij de keuze tussen een advies of een melding is degene die contact heeft opgenomen met Veilig Thuis bepalend. Wil hij/zij een melding doen dan wordt de melding door Veilig Thuis altijd in ontvangst genomen en vastgelegd. Veilig Thuis adviseert bij het maken van deze afweging en neemt daarbij in overweging dat:

- in het geval het een professional betreft, de meldcode, en het daarbij behorend afwegingskader, leidend is bij het bepalen of een melding moet worden gedaan;
- degene die contact heeft opgenomen mogelijk zelf in staat is om de stappen te zetten die nodig zijn voor het creëren van directe en stabiele veiligheid.

3.4 Vervolg

Het eerste contact leidt tot:

- advies en/of ondersteuningsvraag;
- het in ontvangst nemen van een melding (hoofdstuk 6);
- beëindiging van het contact.

¹¹ Wet verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, 14 maart 2013

¹² Volgens Wijziging Besluit verplichte Meldcode, 23 juni 2017

4. Advies en ondersteuning aan directbetrokkenen

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 - begrippenlijst

De advies- en ondersteuningstaak zoals in dit hoofdstuk wordt beschreven, heeft betrekking op advisering en ondersteuning van directbetrokkenen bij huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit zijn personen die zelf huiselijk geweld en/of kindermishandeling begaan of ondergaan, hun huisgenoten of gezinsleden.

4.1 Doel

Directbetrokkenen bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling kennen de stappen die zij kunnen zetten om de situatie van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken en de veiligheid te herstellen en zijn in staat om de benodigde stappen te zetten. Voor het eerste contact geldt:

- De directbetrokkene behoudt de regie over diens eigen situatie. Dat betekent dat Veilig Thuis niet handelend optreedt zonder diens uitdrukkelijke toestemming.
- Voor overleg met derden en het verstrekken van informatie aan derden vraagt Veilig Thuis toestemming aan de directbetrokkene die contact opneemt.
- Veilig Thuis vraagt degene die contact opneemt toestemming voor het registreren van diens contact en/of persoonsgegevens.

4.2 Adviesgesprek met directbetrokkenen

Veilig Thuis heeft samen met de directbetrokkenen beoordeeld en besloten dat Veilig Thuis advies en/of ondersteuning biedt. Tijdens deze fase motiveert Veilig Thuis de directbetrokkenen tot het nemen van stappen om de veiligheid te herstellen. Dit kan door middel van het informeren en adviseren over:

- mogelijke gevolgen van het geweld;
- mechanismen die een rol spelen bij het in stand houden van het geweld;
- mogelijkheden om de bestaande situatie te doorbreken;
- de stappen die directbetrokkene zelf kan zetten;
- de ondersteuning die Veilig Thuis daarbij kan bieden of organiseren.

4.3 Ondersteuning

Veilig Thuis kan directbetrokkenen in praktische zin ondersteunen bij het doorbreken van het geweld. De ondersteuning kan op verschillende wijze vormgegeven worden, onder andere door:

- het leggen van contact tussen directbetrokkenen en hulpverlener(s);
- het deelnemen aan een of meer gesprekken van directbetrokkenen met een hulpverlener of de politie.

In de contacten met directbetrokkenen is Veilig Thuis outreachend en zo nodig vasthoudend. Veilig Thuis rondt het contact af wanneer er voldoende waarborgen zijn dat de nodige stappen worden gezet gericht op herstel van de veiligheid. Veilig Thuis kan de directbetrokkenen adviseren een melding te doen in het geval herstel van de veiligheid een meer actieve betrokkenheid van Veilig Thuis vraagt.

Veilig Thuis meldt de directbetrokkenen expliciet dat Veilig Thuis geen verantwoordelijkheid draagt voor de besproken situatie en dat de directbetrokkene nog steeds zelf de regie heeft over de eigen veiligheidssituatie.

4.4 Ambtshalve melding

In uitzonderingssituaties kan Veilig Thuis besluiten handelend op te treden zonder toestemming van de directbetrokkenen. In dat geval besluit Veilig Thuis tot een ambtshalve melding. Het besluit hiertoe kan worden genomen wanneer:

- het veiligheidsrisico voor de directbetrokkene of anderen hoog en acuut is en/of de directbetrokkene zelf ook met ondersteuning van Veilig Thuis de veiligheid van zichzelf of van anderen niet of onvoldoende kan of wil vergroten;
- Veilig Thuis beschikt over de persoonsgegevens van de directbetrokkenen.

De overweging om de verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid op zich te nemen bespreekt Veilig Thuis met de directbetrokkenen. Het besluit hiertoe wordt binnen Veilig Thuis genomen door de verantwoordelijke medewerker volgens de werkwijze in paragraaf 2.2.

Veilig Thuis informeert de directbetrokkene over dit besluit en over de gevolgen die dit voor hem/haar heeft. Zie voor meer informatie over meldingen hoofdstuk 6.

4.5 Registratie van gegevens over advies en ondersteuning

Alleen met toestemming van de directbetrokkenen kan tot hen herleidbare informatie over de ondersteuning en het advies worden geregistreerd.

4.6 Afsluiting

Veilig Thuis sluit het contact met de adviesvrager af.

5. Advies en ondersteuning aan professionals en omstanders

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 - begrippenlijst

De advies- en ondersteuningstaak zoals in dit hoofdstuk beschreven, heeft betrekking op contacten met omstanders en met professionals die advies of ondersteuning vragen.

5.1 Doel

Omstanders en professionals die advies vragen kennen de stappen die zij kunnen zetten om de situatie van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken en de veiligheid te herstellen en zijn in staat om de benodigde stappen te zetten. Het eerste contact zoals beschreven in hoofdstuk 3 en advies en ondersteuning zoals beschreven in dit hoofdstuk, vormen samen één gesprek met de adviesvrager. Veilig Thuis maakt daarbij onderscheid tussen omstanders en professionals.

5.2 Adviesgesprek met professionals en/of omstanders

5.2.1 Adviesvrager is een omstander

Met omstanders die advies vragen bespreekt Veilig Thuis:

- wat de adviesvrager zou kunnen doen om de onveiligheid met directbetrokkenen te bespreken;
- wat de adviesvrager zou kunnen doen om de onveiligheid aan te pakken;
- op welke manier Veilig Thuis de adviesvrager daarbij kan ondersteunen;
- of de adviesvrager behoefte heeft aan een volgend adviesgesprek over dezelfde casus;
- hoe Veilig Thuis omgaat met het registreren van gegevens naar aanleiding van een advies.

5.2.2 Adviesvrager is een professional

Met professionals die advies vragen bespreekt Veilig Thuis behalve onder paragraaf 5.2.1 genoemde zaken ook nog:

- welke mogelijkheden de adviesvrager heeft om lokaal beschikbare en deskundige hulpverlening te betrekken bij de aanpak;
- hoe de verantwoordelijkheden tussen Veilig Thuis en adviesvrager zijn verdeeld.

Als sprake is van een vermoeden van strafbare kindermishandeling bespreekt Veilig Thuis bovendien¹³:

- juridische mogelijkheden om een gedwongen kader op te leggen waarbinnen ouders/verzorgers verplicht zijn hulp te aanvaarden;
- welke veiligheidsmaatregelen kunnen getroffen worden.

¹³ Handreiking Samenwerken bij strafbare kindermishandeling, Veilig Thuis, Politie, OM, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering Nederland, 2017

5.3 Ondersteuning

Veilig Thuis kan de adviesvrager ondersteunen bij het doorbreken van het geweld. Wanneer de adviesvrager een professional is, draagt deze zorg voor toestemming van (een van) de directbetrokkene(n).

De ondersteuning kan op verschillende wijze vormgegeven worden, onder andere door:

- het leggen van contact tussen directbetrokkenen en hulpverlener(s);
- het ondersteunen in de voorbereiding van gesprekken met directbetrokkenen bij huiselijk geweld en kindermishandeling;
- het deelnemen aan één of meer gesprekken van directbetrokkenen met een hulpverlener of de politie bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- het ondersteunen in het opstellen en/of bespreken van een veiligheidsplan;
- het bijwonen van een lokaal teamoverleg ter bespreking van de te nemen stappen in geval van huiselijk geweld of kindermishandeling.

In het geval van advies en/of ondersteuning rondt Veilig Thuis het contact af wanneer er voldoende waarborgen zijn dat de nodige stappen worden gezet gericht op het opheffen van de onveiligheid. Veilig Thuis bespreekt met de adviesvrager dat diegene zelf verantwoordelijk blijft voor de aanpak en de stappen die eventueel moeten worden genomen. Veilig Thuis kan de adviesvrager adviseren een melding te doen in het geval herstel van de veiligheid een meer actieve betrokkenheid van Veilig Thuis vraagt.

5.4 Ambtshalve melding

In uitzonderingssituaties kan Veilig Thuis besluiten handelend op te treden zonder toestemming van de adviesvrager. In dat geval besluit Veilig Thuis tot een ambtshalve melding om actief betrokken te blijven. Het besluit hiertoe kan worden genomen wanneer:

- het veiligheidsrisico voor een van de directbetrokkenen hoog en acuut is en/of de adviesvrager, ook met ondersteuning van Veilig Thuis, de veiligheid niet of onvoldoende kan of wil vergroten;
- wanneer tussen Veilig Thuis en de adviesvrager geen overeenstemming is bereikt over het doen van een melding én
- Veilig Thuis beschikt over de persoonsgegevens van de directbetrokkenen.

De overweging om de verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid op zich te nemen, bespreekt Veilig Thuis met de adviesvrager. De verantwoordelijke medewerker van Veilig Thuis neemt het besluit hiertoe volgens de in hoofdstuk 2 beschreven werkwijze. Veilig Thuis informeert de adviesvrager over dit besluit en over de gevolgen die dit voor hem/haar heeft. Zie voor meer informatie over meldingen hoofdstuk 6.

5.5 Registratie van gegevens over advies en ondersteuning

Bij een advies of ondersteuning worden geen persoonsgegevens van directbetrokkenen geregistreerd. Veilig Thuis geeft het dossiernummer aan de advies- of ondersteuningsvrager mee zodat dit opvraagbaar is voor diegene zelf, niet door derden. In het advies mag wel de naam van de advies- of ondersteuningsvrager genoemd worden als die daarmee instemt. Registratie van persoonsgegevens van de directbetrokkenen bij een ondersteuning vindt uitsluitend plaats met toestemming van de directbetrokkenen.

In advies en ondersteuning heeft Veilig Thuis geen informatiebevoegdheid. Dat betekent dat er geen andere informatie mag worden verrijkt, niet intern en ook niet extern.

5.6 Vervolg

Het eerste contact leidt tot:

- registratie van het advies en/of de ondersteuning;
- het in ontvangst nemen van een melding;
- Veilig Thuis sluit het contact met de adviesvrager af.

6. Meldingen

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 – begrippenlijst

Veilig Thuis honoreert altijd de wens van burgers en professionals om een melding te doen en deze vast te leggen in het registratiesysteem op voorwaarde dat:

- de melding betrekking heeft op (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling;
- de melder zichzelf en zijn contactgegevens kenbaar maakt aan Veilig Thuis. (Uitsluitend de onder 6.5.2 genoemde uitzondering kan daarop worden gemaakt)

Veilig Thuis neemt contact met de melder op wanneer er informatie ontbreekt die nodig is om de melding aan te kunnen nemen.

6.1 Doel

Het doel van de melding is:

- Veilig Thuis komt in de positie om actuele en historische signalen uit verschillende bronnen te verbinden met de melding en kan zodoende een inschatting maken van de actuele en structurele onveiligheid.
- Bij een melding afkomstig van professionals wordt een duidelijke afspraak gemaakt over waar de verantwoordelijkheid voor het zicht op de veiligheid van de directbetrokkenen is belegd.
- Bij overige meldingen is de verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid overgedragen van de melder naar Veilig Thuis.

Het eerste contact, zoals beschreven in hoofdstuk 3, en het in ontvangst nemen van de melding zoals beschreven in dit hoofdstuk, vormen samen één gesprek met de melder.

6.2 Melding door een omstander

Aanvullend op de onderwerpen die in het eerste contact (hoofdstuk 3.2) aan de orde zijn geweest neemt Veilig Thuis de volgende onderwerpen met de melder door:

- Geeft de melder toestemming voor het verstrekken van zijn persoonsgegevens aan de directbetrokkenen? Is dat het geval, dan legt Veilig Thuis de toestemming vast in het dossier.
- De schaalvraag: hoe veilig/onveilig schat de melder de situatie op dit moment in en hoe is dit cijfer onderbouwd?
- Welke verwachtingen heeft de melder van het melden bij Veilig Thuis?
- De terugkoppeling die de melder na afsluiting van de melding van Veilig Thuis zal krijgen en het moment waarop hij die kan verwachten.

6.3 Melding door professional voor wie het gebruik van de Meldcode verplicht is

Een professional die valt onder deze wetgeving is verplicht bij het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling de stappen van de Meldcode te zetten. De professional hanteert hierbij een afwegingskader dat in zijn sector of beroepsgroep moet worden gezien als de professionele norm voor situaties waarin een melding is aangewezen¹⁴. Dit afwegingskader bevat vragen die de professional ondersteunen bij het nemen van de beslissing of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is. Over de afwegingen kan de professional desgewenst met Veilig Thuis overleggen.

Veilig Thuis bespreekt in het eerste contact de stappen van de meldcode en het afwegingskader met de professional (zie hoofdstuk 3, paragraaf 3.2.2). Daar is besloten dat het eerste contact overgaat in het doen van een melding. Aanvullend op de onderwerpen die in het eerste contact aan de orde zijn geweest, neemt Veilig Thuis de volgende onderwerpen met de melder door:

- Is er sprake van (een vermoeden van) acute of structurele onveiligheid?
- De schaalvraag: hoe veilig/onveilig schat de melder de situatie op dit moment in en hoe is dit cijfer onderbouwd?
- Welke verwachtingen heeft de professional van het melden bij Veilig Thuis?
- De terugkoppeling die de melder na afsluiting van de melding van Veilig Thuis zal krijgen en het moment waarop hij/zij die kan verwachten.

6.3.1 Melding op basis van de Kindcheck¹⁵ /Mantelzorgcheck

Een professional die werkt met volwassenen met ernstige problemen, waardoor hun kinderen en/of andere kwetsbare gezinsleden risico lopen slachtoffer van kindermishandeling of huiselijk geweld te zijn of te worden, is verplicht de kindcheck/mantelzorgcheck uit te voeren. Deze check kan, met behulp van de Meldcode, leiden tot een melding bij Veilig Thuis. Veilig Thuis neemt bovenstaande onderwerpen met de melder door.

¹⁴ Volgens Wijziging Besluit verplichte Meldcode, 23 juni 2017.

¹⁵ De Kindcheck is opgenomen in stap 1 van de Wet Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, 2013

6.4 Meldingen van de politie

Veilig Thuis neemt alle -doorgaans digitale- meldingen van de politie aan.

6.5 Anonimiteit

6.5.1 Anonimiteit ten opzichte van directbetrokkenen

Uitgangspunt is dat Veilig Thuis de identiteit van de melder bekend maakt bij de directbetrokkenen. Tegelijkertijd kunnen melders recht hebben op anonimiteit. Veilig Thuis zal de melder bij het maken van die afweging ondersteunen en adviseren. Zo zal Veilig Thuis de melder attenderen op mogelijke negatieve gevolgen van anonimiteit ten opzichte van directbetrokkenen zoals:

- dat anonimiteit ertoe leidt dat (soms belangrijke) delen van de informatie uit de melding, niet met directbetrokkenen besproken kunnen worden in verband met herleidbaarheid. Daardoor kan de aanpak minder effectief zijn;
- dat onbekendheid met de identiteit van de melder er bij directbetrokkenen toe kan leiden dat zij hun hele sociale omgeving gaan wantrouwen en zich daardoor gaan isoleren. Dat terwijl de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling onder andere gericht is op het doorbreken van isolement;
- dat onbekendheid met de identiteit van de melder ertoe kan leiden dat directbetrokkenen een verkeerde persoon aanzien voor, en aanspreken als degene die de melding deed.

In het uitvoeringsbesluit Wmo2015 is over openheid versus recht op anonimiteit het volgende beschreven:

- **Voor omstanders:**

De omstander die een melding doet dient zijn persoonsgegevens (NAW en telefoonnummer of e-mailadres) kenbaar te maken aan Veilig Thuis. Zijn identiteit wordt enkel aan het gezin bekendgemaakt met zijn uitdrukkelijke toestemming.

- **Voor professionals:**

Uitgangspunt is dat de professional, overeenkomstig de Meldcode, zelf het voornemen om melding te gaan doen aan directbetrokkenen kenbaar maakt. Bij uitzondering kan de professional die een melding doet verzoeken om anonimiteit. Dit is aan de orde als het bekendmaken van diens identiteit aan directbetrokkenen:

- een bedreiging vormt of kan vormen voor de directbetrokkenen;
- een bedreiging vormt of kan vormen voor de melder of voor medewerkers van de melder;
- leidt of kan leiden tot een verstoring van de vertrouwensrelatie met de directbetrokkenen.

Het recht van de professional op anonimiteit ten opzichte van degene die gemeld wordt en over wie informatie wordt verstrekt, is een recht dat toebehoort aan de professional als melder. De professional maakt zelf de uiteindelijke afweging of een van de genoemde uitzonderingsregels van toepassing is of niet.

6.5.2 Anonimiteit ten opzichte van Veilig Thuis

Meldingen waarbij de melder zowel ten opzichte van Veilig Thuis als ten opzichte van de directbetrokkenen anoniem wil blijven, worden in beginsel niet onderzocht. Wanneer de leidinggevende van Veilig Thuis op basis van een dergelijke melding van oordeel is dat er sprake is van een aannemelijk vermoeden van acute of structurele onveiligheid voor de directbetrokkenen, kan hij/zij besluiten deze melding toch in behandeling te nemen. Dit besluit wordt vastgelegd in het dossier.

6.6 Nieuwe melding tijdens uitvoering van een van de diensten

Wanneer een nieuwe melding wordt gedaan tijdens uitvoering van een van de diensten van Veilig Thuis wordt deze toegevoegd aan het lopende dossier. Op basis van alle op dat moment beschikbare informatie vindt opnieuw een beoordeling plaats van de acute en structurele onveiligheid en van de vraag of sprake is van een schadelijke multi-problematische situatie. Tevens neemt Veilig Thuis op basis van deze beoordeling opnieuw een besluit over de te nemen vervolgstappen. Tot die stappen behoort in ieder geval het informeren van directbetrokkenen over de nieuwe melding en daarna van de hulpverleners/professionals die een rol spelen in de aanpak van de problemen.

6.7 Melder

Als de melder opnieuw contact zoekt met Veilig Thuis om zijn melding in te trekken, is het aan Veilig Thuis (en niet aan de melder) om te beslissen of dit verzoek wordt gehonoreerd:

Melder wil intrekken en Veilig Thuis meent dat de melding onterecht is gedaan

Veilig Thuis verwijdt de melding en informeert hierover de directbetrokkenen én instellingen of personen met wie Veilig Thuis de melding heeft besproken.

Melder wil intrekken, Veilig Thuis wil vervolgstappen zetten

Meent Veilig Thuis dat de melding tot vervolgstappen dient te leiden, ook na het contact met de melder over zijn wens tot intrekking van de melding, dan blijft de melding in het registratiesysteem staan. Aan de melding wordt wel toegevoegd dat de melder deze melding wilde intrekken, wanneer hij/zij deze wens te kennen gaf, welke reden hij/zij daarvoor noemde en op grond waarvan Veilig Thuis de melding desondanks opvolgt en bewaart.

6.8 Afspraken maken

Tot slot maakt Veilig Thuis afspraken met de melder over:

- de vervolgstappen;
- de verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid;
- de samenwerking tussen Veilig Thuis en de melder;
- de afstemming met de directbetrokkenen;
- de wijze van communiceren.

6.9 Vervolg

Het in ontvangst nemen van de melding leidt tot de inzet van de Veiligheidsbeoordeling (hoofdstuk 7).

7. Veiligheidsbeoordeling

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 – begrippenlijst

7.1 Het doel

Het doel van de veiligheidsbeoordeling is dat Veilig Thuis:

- zicht krijgt op de veiligheid in het gezin of huishouden;
- tot het besluit komt of, en zo ja, bij welke directbetrokkene, instelling of professional de verantwoordelijkheid wordt belegd voor het nemen van de vervolgstappen waar de melding aanleiding toe geeft.

Veilig Thuis baseert deze besluiten op de inhoud van de melding, het spreken van directbetrokkenen, de beschikbare informatie uit eigen systemen en eventuele verkregen informatie vanuit andere bronnen.

Uitgangspunt is dat Veilig Thuis transparant is over de zorgen uit de melding en dat directbetrokkenen, onder wie minderjarigen, de gelegenheid hebben om te reageren.

7.2 Wettelijke termijn

Veilig Thuis voert binnen vijf werkdagen na ontvangst van de melding een veiligheidsbeoordeling uit en besluit of vervolgstappen nodig zijn, en zo ja, bij welke directbetrokkene, instelling of professional de verantwoordelijkheid wordt belegd voor het nemen van de vervolgstappen waar de melding aanleiding toe geeft.

7.3 Verantwoordelijk voor zicht op veiligheid¹⁶

Veilig Thuis is verantwoordelijk voor het zicht op veiligheid wanneer een spoedeisende situatie wordt gemeld die onmiddellijk inzet van Veilig Thuis vraagt. In alle andere gevallen draagt Veilig Thuis die verantwoordelijkheid vanaf het moment dat de veiligheidsbeoordeling heeft plaatsgevonden. Veilig Thuis is in ieder geval verantwoordelijk voor het zicht op veiligheid op de zesde werkdag na binnenkomst van de melding. Ook als de veiligheidsbeoordeling op dat moment nog niet is afgerond.

7.4 Stappen in de veiligheidsbeoordeling

De veiligheidsbeoordeling omvat drie stappen:

- 1 Informatieverzameling
- 2 Veiligheidstaxatie
- 3 Besluitvorming

¹⁶ Definitie Kwaliteitskader Veilig Thuis, Zicht op veiligheid, juli 2016

7.4.1 Informatie verzamelen

Veilig Thuis kan, als zij dat voor een betere beoordeling van de melding relevant acht, de gegevens uit de melding aanvullen. Daarbij is een onderscheid tussen informatie die wordt opgevraagd bij anderen voorafgaand aan het contact met directbetrokkenen, en informatie die wordt opgevraagd nadat er contact is geweest met de directbetrokkenen.

7.4.1.1 Informatie opvragen in de fase van de veiligheidsbeoordeling voorafgaand aan contact met directbetrokkenen

Veilig Thuis kan bij relevante netwerkpartners nagaan óf de directbetrokkenen bij hen bekend zijn (de zogenaamde 'dat' informatie).

Veilig Thuis kan ook inhoudelijke informatie (de zogenaamde 'wat' informatie) ophalen bij de volgende bronnen nadat direct betrokken gesproken zijn:

- de eigen systemen van Veilig Thuis, de radarfunctie;
- andere Veilig-Thuis-organisaties;
- de Basisregistratie Personen (BRP);
- het Centraal gezagsregister;
- de lokale teams;
- de Raad voor de Kinderbescherming;
- de directbetrokkenen zelf;
- de Gecertificeerde Instelling (jeugdbeschermer/voogd) of curator, mentor, bewindvoerder;
- Slachtofferhulp;
- reclassering;
- politie of OM, indien:
 - dit voor inschatting van de veiligheid bij het leggen van het eerste contact noodzakelijk wordt geacht;
 - op basis van de melding duidelijk is, of door Veilig Thuis de inschatting wordt gemaakt, dat mogelijk ook strafrechtelijk onderzoek wordt gedaan.

7.4.1.2 Informatie opvragen in de fase van de veiligheidsbeoordeling na contact met de directbetrokkenen

Bij het contact met de directbetrokkenen wordt hen gevraagd of zij contact hebben met hulpverlening en/of politie. Veilig Thuis informeert de directbetrokkenen over het opvragen van informatie ('wat') bij andere instanties en professionals. Veilig Thuis heeft voor het opvragen van informatie en voor overleg met andere instanties en professionals geen toestemming nodig van de directbetrokkenen.

7.4.2 Veiligheidsbeoordeling

Veilig Thuis voert een veiligheidsbeoordeling uit. Daarbij beoordeelt Veilig Thuis:

- de acute onveiligheid;
- de structurele onveiligheid;
- of sprake is van een multiproblematische leefsituatie.

In de veiligheidsbeoordeling vermeldt Veilig Thuis alle bekende feiten over onveilige gebeurtenissen met een verwijzing naar interne en externe bron(nen). Veilig Thuis noteert de risicofactoren in het dossier en draagt ze over aan de overdrachtspartij(en) ten behoeve van de inzet van risicogestuurde zorg.

Op basis van de uitkomst van de veiligheidsbeoordeling kan worden bepaald welke vervolgstappen noodzakelijk zijn naar aanleiding van de melding.

7.4.3 Besluitvorming

Bij de besluitvorming in de fase van veiligheidsbeoordeling betreft Veilig Thuis waar nodig de expertise van vertrouwensartsen, forensisch verpleegkundigen, gedragswetenschappers en/of aandachtsfunctionarissen op verschillende deelterreinen. Veilig Thuis neemt binnen vijf werkdagen na binnenkomst van de melding een van de volgende besluiten:

- het besluit de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de vervolgstappen te beleggen bij één van de volgende partijen:
 - Veilig Thuis;
 - lokale teams;
 - een instelling of professional die reeds bij het gezin of huishouden betrokken is;
 - een multidisciplinair samengesteld team, voor zover dat team bevoegd is de verantwoordelijkheid voor een melding over te nemen;
 - het cliëntsysteem zelf.
- het besluit dat geen vervolgstappen nodig zijn:
 - de betrokkenheid van Veilig Thuis bij de melding kan direct worden beëindigd.

In paragraaf 7.5 worden de criteria beschreven passend bij de bovengenoemde opties.

7.5 Criteria voor het beleggen van de verantwoordelijkheid voor de vervolgstappen

7.5.1 Overdracht

Veilig Thuis draagt direct over wanneer er sprake is van een casus die wat betreft aard en ernst van de gemelde problematiek geen verdere betrokkenheid van Veilig Thuis vereist. Zie voor verdere uitleg hoofdstuk 11.3.2.

7.5.2 Veilig Thuis

Veilig Thuis kan besluiten zelf verantwoordelijk te blijven voor het zicht op veiligheid. Zie hiervoor ook hoofdstuk 7.3 en 11.5. Veilig Thuis kan ook direct de keuze maken voor een van de diensten: Voorwaarden & Vervolg of Onderzoek.

7.5.2.1 Voorwaarden & Vervolg

Veilig Thuis kiest voor het inzetten van deze dienst:

- wanneer er aanwijzingen zijn voor acute en/of structurele onveiligheid en/of multiproblematische leefsituatie;
- als het niet noodzakelijk is een vermoeden van kindermishandeling en/of huiselijk geweld te bevestigen of te weerleggen;
- wanneer de directbetrokkene(n) voldoende bereid en in staat is (zijn) om samen te werken aan het opheffen van de onveiligheid en zo nodig hierbij hulp te accepteren.

7.5.2.2 Onderzoek

Veilig Thuis kiest voor het doen van onderzoek:

- als er aanwijzingen zijn voor acute en/of structurele onveiligheid en een multiproblematische leefsituatie én
- wanneer directbetrokkenen onvoldoende meewerken of onvoldoende bereid zijn hulp te accepteren en/of
- het voor het zetten van vervolgstappen noodzakelijk is de gemelde vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling te bevestigen of te weerleggen.

7.5.2.3 Veilig Thuis beëindigt de betrokkenheid

De betrokkenheid wordt beëindigd indien:

- er geen sprake (meer) is van een redelijk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- er geen zorgen (meer) zijn over de veiligheid van de directbetrokkenen.

8. Eerste contact na de melding met directbetrokkene(n)

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 – begrippenlijst

Zo spoedig mogelijk na de melding wordt contact gelegd met de directbetrokkenen. Dit contact wordt gelegd:

- als onderdeel van de veiligheidsbeoordeling, of
- (direct) na afronding van de veiligheidsbeoordeling.

In dit contact bespreekt Veilig Thuis met de directbetrokkenen:

- de inhoud van de melding;
- hun visie op de melding en op hun situatie;
- hun mogelijkheden tot samenwerking met Veilig Thuis bij het opheffen van de onveiligheid;
- de taken en bevoegdheden van Veilig Thuis;
- de contacten die Veilig Thuis eerder al heeft gelegd met andere instanties of professionals;
- de contacten die Veilig Thuis voornemens is te gaan leggen;
- de vervolgstappen voor zover deze al te overzien zijn.

In hoofdstuk 2, paragraaf 2.1.3 wordt beschreven onder welke, in de wet omschreven, omstandigheden Veilig Thuis kan afzien van het contact met directbetrokkenen¹⁷.

8.1 Eerste contact in de veiligheidsbeoordeling

Het eerste contact kan onderdeel vormen van de veiligheidsbeoordeling. De informatie uit het contact wordt door Veilig Thuis meegenomen bij de beoordeling van de veiligheid en benodigde vervolgstappen na de veiligheidsbeoordeling. Het contact kan telefonisch worden gelegd of er is een persoonlijk gesprek met de directbetrokkenen. Veilig Thuis kan contact hebben met een, meerdere of alle directbetrokkenen. Alle informatie van directbetrokkene(n) kan bijdragen aan de kwaliteit van de veiligheidsbeoordeling.

8.2 Eerste contact na de veiligheidsbeoordeling

Wanneer in de veiligheidsbeoordeling het besluit is genomen dat Veilig Thuis verder gaat met de casus maar nog niet duidelijk is welke dienst het meest passend is, kan Veilig Thuis een eerste contact leggen met directbetrokkenen ter ondersteuning van deze keuze. Het contact kan telefonisch worden gelegd of er is een persoonlijk gesprek met de directbetrokkenen. Veilig Thuis kan contact hebben met een, meerdere of alle directbetrokkenen. Alle informatie van directbetrokkene(n) kan bijdragen aan het maken van de juiste keuze tussen de beide diensten.

Het eerste contact na de veiligheidsbeoordeling leidt tot een besluit dat kan zijn:

- overdracht aan lopende hulpverlening of lokaal team wanneer voldaan wordt aan het onder hoofdstuk 7.5.1 genoemde criterium;
- inzetten van de dienst Voorwaarden & Vervolg wanneer voldaan wordt aan de onder hoofdstuk 7.5.2.1 beschreven criteria;
- inzetten van de dienst Onderzoek wanneer voldaan wordt aan de onder hoofdstuk 7.5.2.2 beschreven criteria.

¹⁷ De wet beschrijft de uitzondering als volgt: Indien geen contact of niet informeren: 'Noodzakelijk is voor de uitoefening van de taken van Veilig Thuis (m.u.v. de adviestaak) én dit noodzakelijk kan worden geacht om een situatie van kindermishandeling of huiselijk geweld te beëindigen of een redelijk vermoeden daarvan te onderzoeken

9. Voorwaarden & Vervolg

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 – begrippenlijst

9.1 Het doel

Het doel van deze dienst is om de structurele onveiligheid te doorbreken door veiligheidsvoorwaarden op te stellen en om vervolghulp in te zetten, gericht op stabiele veiligheid en herstel van de door de directbetrokkenen opgelopen schade.

9.2 Wettelijke termijn

Veilig Thuis draagt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen een termijn van tien weken na de veiligheidsbeoordeling, zorg voor afronding van de dienst Voorwaarden & Vervolg.

9.3 (Plan) van aanpak

Veilig Thuis neemt verantwoordelijkheid voor het zicht op de veiligheid bij alle meldingen waarvoor de dienst Voorwaarden & Vervolg wordt ingezet. Voor de uitvoering van de dienst stelt Veilig Thuis, in een intercollegiaal of multidisciplinair overleg, een plan van aanpak op. Afhankelijk van de problematiek wordt in de uitvoering de expertise ingezet van vertrouwensartsen, forensisch verpleegkundigen, gedragswetenschappers en aandachtsfunctionarissen op diverse deelterreinen.

Veilig Thuis draagt zorg voor afstemming met en tussen andere netwerkpartners en is contactpersoon voor de directbetrokkenen. In het geval de bedreiging van de veiligheid van een of meer directbetrokkenen om directe interventie vraagt, kan Veilig Thuis:

- direct veiligheidsafspraken opstellen en (doen) uitvoeren;
- vervolgens of parallel daaraan de nog niet eerder uitgevoerde onderdelen van de dienst Voorwaarden & Vervolg uitvoeren.

9.4 Doorlopende veiligheidsinschatting

Tijdens de uitvoering van deze dienst beoordeelt Veilig Thuis voortdurend of de situatie nog altijd voldoet aan de in paragraaf 7.5 genoemde criteria. Aanvullende informatie die verkregen wordt kan leiden tot een van de volgende conclusies:

- De situatie voldoet aan de in hoofdstuk 7.5.2.1 genoemde criteria: Veilig Thuis zet de dienst Voorwaarden & Vervolg voort.
- Er is geen sprake meer van een vorm van huiselijk geweld of kindermishandeling: Veilig Thuis sluit haar betrokkenheid af.
- Het is noodzakelijk een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling te bevestigen of te weerleggen: Veilig Thuis zet de dienst Onderzoek in.
- De directbetrokkene(n) is (zijn) niet bereid of in staat om mee te werken en hulp te accepteren: Veilig Thuis zet de dienst Onderzoek in.

9.5 Contacten met directbetrokkenen

In het contact met directbetrokkenen komen de in hoofdstuk 3.2. genoemde onderwerpen aan de orde. Veilig Thuis vertelt directbetrokkenen met welke professionals Veilig Thuis eventueel al contact heeft gelegd.

9.5.1 Het opstellen van veiligheidsvoorwaarden

In de veiligheidsvoorwaarden wordt vastgelegd waaraan tenminste moet worden voldaan om te komen tot directe en stabiele veiligheid. Veilig Thuis stelt samen met directbetrokkenen veiligheidsvoorwaarden vast:

- die een duidelijke relatie hebben met het opheffen van de onveiligheid;
- die voor de directbetrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk zijn;
- die toetsbaar en niet onderhandelbaar zijn;
- waarvan op eenduidige manier kan worden vastgesteld of aan de voorwaarden is voldaan;
- die de basis vormen voor het monitoren;
- die overdraagbaar zijn aan netwerkpartners.

Veilig Thuis maakt bovendien veiligheidsafspraken of een veiligheidsplan in het geval dit voor het opheffen van de onveiligheid noodzakelijk is en er nog geen overdrachtspartij betrokken is.

Veilig Thuis legt de veiligheidsvoorwaarden schriftelijk vast en draagt ze over aan de directbetrokkenen en aan de overdrachtspartij(en). Veilig Thuis maakt met de directbetrokkenen en de overdrachtspartij(en) afspraken over contacten die in het kader van het monitoren zullen worden gelegd:

- met wie;
- op welke momenten.

9.6 Contacten met professionals

Uitvoering van de dienst Voorwaarden & Vervolg gebeurt op basis van de wettelijke taken van Veilig Thuis. Er is daarom geen toestemming nodig van de directbetrokkenen om contacten te leggen met professionals. Wel dienen directbetrokkenen hierover vooraf te worden geïnformeerd. Elke professional is hierbij gehouden aan de regels die voor de eigen beroepsgroep of sector gelden.¹⁸

Voor veel hulpverleners, zoals medisch hulpverleners, psychologen, pedagogen en jeugdhulpverleners, geldt dat zij, voordat zij informatie over hun cliënt aan Veilig Thuis verstrekken, contact behoren te zoeken met hun cliënten. Zij informeren hun cliënten over welke informatie zij voornemens zijn te verstrekken en over het doel daarvan. Zou de cliënt bezwaar maken tegen deze informatieverstrekking, dan weegt de hulpverlener de noodzaak van informatieverstrekking af tegen de bezwaren van de cliënt. Hulpverleners hebben vanwege het meldrecht en op grond van de Wmo artikel 5.2.6 geen toestemming van hun cliënt nodig voor het verstrekken van informatie aan Veilig Thuis.

9.7 Inzetten van vervolghulp

Na het vaststellen van de veiligheidsvoorwaarden draagt Veilig Thuis zorg voor het inzetten van een vervolgtraject gericht op directe en stabiele veiligheid en herstel door directbetrokkenen opgelopen schade als gevolg van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Veilig Thuis maakt daarbij – afhankelijk van wat nodig is – gebruik van mogelijkheden voor hulp en ondersteuning alsmede van de mogelijkheden van straf-, bestuurs- en civielrechtelijke maatregelen.

9.8 Vervolg

De dienst Voorwaarden en Vervolg mondt uit in het besluit tot een van de volgende stappen:

- overdracht en Monitoren;
- uitbreiden naar Onderzoek;
- afsluiten dossier.

¹⁸ In het privacyreglement Veilig Thuis staan de juridische kaders voor een zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens door Veilig Thuis beschreven.

10. Onderzoek

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 – begrippenlijst

10.1 Doel

De doelen van het onderzoek zijn:

- beoordelen of er wel of niet sprake is van de gemelde vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- het zo nodig vaststellen van veiligheidsvoorwaarden;
- inzetten van vervolghulp gericht op directe en stabiele veiligheid en herstel van door directbetrokkenen opgelopen schade.

10.2 Wettelijke termijn

Veilig Thuis voert het onderzoek zo spoedig mogelijk uit. Uiterlijk binnen een termijn van tien weken na afronding van de veiligheidsbeoordeling wordt het onderzoek afgerond.

10.3 Plan van aanpak

Nadat het besluit is genomen om de melding in onderzoek te nemen, stelt Veilig Thuis in een intercollegiaal of multidisciplinair overleg een plan van aanpak op voor de uitvoering van het onderzoek. Daarin staat in ieder geval beschreven of het doen van vooronderzoek noodzakelijk is. Afhankelijk van de problematiek wordt bij uitvoering van het onderzoek de expertise ingezet van vertrouwensartsen, forensisch verpleegkundige, gedragswetenschappers en aandachtsfunctionarissen op diverse deelterreinen.

10.4 Doorlopende veiligheidsinschatting

Tijdens de uitvoering van het onderzoek beoordeelt Veilig Thuis de situatie van het gezin of huishouden voortdurend op acute en structurele onveiligheid.

10.4.1 Vooronderzoek

Bij uitzondering kan Veilig Thuis, na het besluit om vervolgstappen te zetten, starten met het verzamelen van informatie bij andere instellingen of professionals zonder dat eerst met directbetrokkenen gesproken is. Starten zonder medeweten van de directbetrokkenen en zonder dat zij gesproken zijn is mogelijk voor een periode van maximaal vier weken en alleen in het geval dat:

- er concrete aanwijzingen zijn dat het direct informeren van directbetrokkenen een ernstige bedreiging kan vormen voor een of meer leden van het gezin of huishouden of voor de medewerker van Veilig Thuis;
- directbetrokkenen een direct met hen besproken anonieme melding zouden kunnen herleiden tot de melder.

De contacten met professionals in het kader van het vooronderzoek zijn gericht op het verzamelen van informatie over de inhoud van de melding en het inschatten van de risico's voor directbetrokkenen en medewerkers van Veilig Thuis bij het opnemen van contact met directbetrokkenen naar aanleiding van de melding. In situaties die na vier weken nog voldoen aan de omschreven criteria voor het maken van die uitzondering, kan de termijn van vier weken telkens met ten hoogste twee weken worden verlengd. Het besluit hiertoe wordt gemotiveerd en vastgelegd in het registratiesysteem.

10.4.1.1 Informeren van directbetrokkenen

In het eerste contact met directbetrokkenen informeert Veilig Thuis hen over de stappen die in het kader van het vooronderzoek zijn gezet.

10.5 Onderzoek

In hoofdstuk 2 is de algemene werkwijze beschreven voor het contact met alle directbetrokkenen en voor de mogelijkheid tot het inschakelen van, of samenwerken met de Raad voor de Kinderbescherming, politie, OM en Kantonrechter. Voor het onderzoek gelden speciale regels ten aanzien van het overleg met professionals.

10.5.1 Beoordelen of wel of niet sprake is van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

10.5.1.1 Contact directbetrokkenen

Om te kunnen vaststellen of sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling, spreekt Veilig Thuis met alle directbetrokkenen. Veilig Thuis informeert hen over de inhoud van de melding, stelt hen in de gelegenheid daar hun visie op te geven en alle relevante informatie aan te dragen. Veilig Thuis bespreekt met hen welke professionals of instellingen zullen worden benaderd voor aanvullende informatie.

10.5.1.2 Overleg met professionals

Veilig Thuis kan voor het onderzoek relevante informatie opvragen bij professionals of instellingen die contact hebben met de directbetrokkenen.

10.5.1.3 Specialistisch/diagnostisch onderzoek

In een aantal gevallen zijn meer gespecialiseerde onderzoeken nodig bij een of meer van de directbetrokkenen. Veilig Thuis maakt hiervoor gebruik van de expertise van de vertrouwensarts en gedragswetenschapper of werkt hierbij nauw samen met externe deskundigen. De vertrouwensarts of de gedragswetenschapper – afhankelijk van de benodigde deskundigheid – besluit in principe tot de inzet van externe deskundigen.

10.5.2 Het vaststellen van veiligheidsvoorwaarden

Als Veilig Thuis tot de conclusie komt dat er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling, stelt Veilig Thuis veiligheidsvoorwaarden vast. In deze voorwaarden wordt beschreven waaraan tenminste moet worden voldaan om te komen tot directe en stabiele veiligheid.

Veilig Thuis stelt veiligheidsvoorwaarden vast:

- die een duidelijke relatie hebben met het opheffen van de onveiligheid;
- die voor de directbetrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk zijn;
- die toetsbaar en niet onderhandelbaar zijn;
- waarvan op eenduidige manier kan worden vastgesteld of aan de voorwaarden is voldaan;
- die de basis vormen voor het monitoren;
- die overdraagbaar zijn aan netwerkpartners.

Veilig Thuis legt de veiligheidsvoorwaarden schriftelijk vast en stelt het document ter beschikking aan de directbetrokkenen en aan de overdrachtspartij(en).

Veilig Thuis maakt bovendien veiligheidsafspraken of een veiligheidsplan wanneer dit voor het opheffen van de directe onveiligheid noodzakelijk is en er nog geen overdrachtspartij betrokken is.

10.5.3 Vastleggen, overdragen en monitoren

Veilig Thuis legt de veiligheidsvoorwaarden schriftelijk vast en draagt ze over aan de directbetrokkenen en aan de overdrachtspartij(en). Veilig Thuis maakt afspraken met de directbetrokkenen en de overdrachtspartij(en) over met wie, en op welke momenten in het kader van het monitoren contact zal worden gelegd.

10.5.4 Het inzetten van een vervolgtraject

Na het vaststellen van veiligheidsvoorwaarden draagt Veilig Thuis zorg voor het inzetten van een vervolgtraject gericht op directe en stabiele veiligheid en herstel van door de directbetrokkenen opgelopen schade. Veilig Thuis maakt daarbij – afhankelijk van wat nodig is – gebruik van mogelijkheden voor hulp en ondersteuning en verzoekt zo nodig om straf-, bestuurs-, en civielrechtelijke maatregelen.

10.6 Uitkomsten van het onderzoek

Een beoordeling:

- of er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- welke stappen of maatregelen nodig zijn voor alle directbetrokkenen om te komen tot directe en stabiele veiligheid en tot herstel van de schade als gevolg van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Een besluit:

- wanneer Veilig Thuis op basis van het onderzoek beoordeelt dat er geen sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, zal Veilig Thuis het dossier sluiten;
- wanneer Veilig Thuis op basis van het onderzoek beoordeelt dat er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, besluit Veilig Thuis welke instelling of professional het meest geschikt is om verantwoordelijkheid te nemen voor de stappen of maatregelen die nodig zijn voor elk van de betrokkenen om te komen tot stabiele veiligheid en herstel van de gevolgen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling voor betrokkenen. Dit kunnen ook de directbetrokkenen zelf zijn.
- wanneer Veilig Thuis niet kan beoordelen of er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, maar dit ook niet kan uitsluiten, neemt Veilig Thuis actief stappen om het gezin te ondersteunen bij het vinden van passende hulp.

Veilig Thuis onderbouwt de uitkomsten van het onderzoek en communiceert hierover met de directbetrokkenen.

10.7 Vervolg

De dienst Onderzoek mondt uit in:

- afsluiten van het dossier;
- inzetten van de diensten Overdracht en Monitoren;
- overdracht en afsluiten.

11. Overdracht

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 – begrippenlijst

Veilig Thuis kan bij de uitvoering van meerdere diensten het besluit nemen tot overdracht. Dat kan na afronding van de veiligheidsbeoordeling, na Voorwaarden en Vervolg en na Onderzoek. Overdracht is mogelijk aan:

- één of meerdere professionals, diensten of instellingen;
- de directbetrokkenen zelf.

11.1 Doel

De verantwoordelijkheid voor het bewerkstelligen van acute veiligheid, stabiele veiligheid en het zicht op veiligheid is overgedragen aan een andere partij.

11.2 Overdracht van meldingen van de politie

Voor overdracht van meldingen van de politie geldt het volgende:

- Veilig Thuis draagt geen contactinformatie over van medewerkers van de politie, tenzij daar uitdrukkelijk toestemming voor is verleend;
- Veilig Thuis draagt geen informatie over die van belang is in een lopend strafrechtelijk onderzoek.

11.3 Directe overdracht na veiligheidsbeoordeling

11.3.1 Directe overdracht na veiligheidsbeoordeling aan professionals buiten Veilig Thuis

Wanneer er sprake is van directe overdracht dan wordt dit schriftelijk of digitaal gedaan, tenzij Veilig Thuis van mening is dat het noodzakelijk/wenselijk is dat een overdrachtsgesprek plaatsvindt in aanwezigheid van de directbetrokkenen ('warme overdracht').

In deze dienst onderneemt Veilig Thuis de volgende stappen:

- informeren van directbetrokkenen over de melding en over de stappen die worden gezet, óf met de overdrachtpartij afspreken dat deze namens Veilig Thuis aan de informatieplicht zal voldoen;
- overdracht van de inhoud van de melding en de voor de overdrachtpartij noodzakelijke informatie die in het kader van de veiligheidsbeoordeling is verkregen;
- afspraak met lokaal team en/of reeds betrokken hulpverlener/professional dat contact wordt opgenomen met Veilig Thuis als de veiligheid opnieuw in het geding komt of wanneer de onveiligheid blijft bestaan.

Directe overdracht mondt uit in het afronden van de actieve betrokkenheid van Veilig Thuis. Het dossier wordt gesloten.

11.3.2 Directe overdracht na veiligheidsbeoordeling aan de directbetrokkenen

Bij directe overdracht na veiligheidsbeoordeling legt Veilig Thuis schriftelijk vast:

- de afspraken die zijn gemaakt over het creëren van de directe en stabiele veiligheid;
- de eventuele hulp of ondersteuning die de directbetrokkenen daarbij zullen zoeken;
- dat de directbetrokkenen contact opnemen met Veilig Thuis in het geval er geen of onvoldoende directe en stabiele veiligheid is gecreëerd;
- dat de verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid bij de directbetrokkenen ligt vanaf het moment van overdracht.

11.4 Overdracht na uitvoering van de diensten Voorwaarden & Vervolg of Onderzoek

Na uitvoering van deze diensten draagt Veilig Thuis bij voorkeur over in een overdrachtsgesprek waarbij de directbetrokkene aanwezig is ('warme overdracht').

Veilig Thuis onderneemt de volgende stappen:

- overdracht van de inhoud van de melding en de voor de overdrachtpartij noodzakelijke informatie die in het kader van de veiligheidsbeoordeling is verkregen;
- schriftelijke overdracht van de veiligheidsvoorwaarden aan de directbetrokkenen en aan de overdrachtpartij;
- afspraken met de overdrachtpartij(en) over het opstellen van een veiligheids- of hulpverleningsplan;
- afspraken met de directbetrokkenen en de overdrachtpartij(en) over het monitoren op de veiligheidsvoorwaarden;
- afspraak met de directbetrokkenen en de overdrachtpartij(en) over de consequenties wanneer er geen of onvoldoende directe en stabiele veiligheid is gecreëerd.

11.5 Beëindiging verantwoordelijkheid zicht op veiligheid

Veilig Thuis maakt de afweging en neemt het besluit tot overdracht. Veilig Thuis is verantwoordelijk voor het zicht op veiligheid tot de datum waarop de overdracht is verzonden. Daarna gaat de verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid en de uitvoering van de noodzakelijke vervolgstappen over naar de overdrachtpartij.

11.6 Vervolg

De dienst Overdracht mondt uit in:

- Monitoren;
- afsluiten betrokkenheid.

12. Afsluiten betrokkenheid

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 – begrippenlijst

De betrokkenheid van Veilig Thuis kan worden afgesloten na de:

- veiligheidsbeoordeling;
- directe overdracht;
- overdracht.

12.1 Doel

De doelen van het afsluiten van de betrokkenheid:

- melders zijn op de hoogte van wat er met hun melding is gedaan;
- directbetrokkenen zijn op de hoogte van de resultaten van de betrokkenheid van Veilig Thuis, van de informatie die aan anderen wordt verstrekt en van de vervolgstappen die Veilig Thuis gaat zetten in het kader van het monitoren.
- de dienst Voorwaarden en Vervolg, Onderzoek mondt uit in het besluit tot; overdracht en monitoren, uitbreiden naar onderzoek en afsluiten dossier.

12.2 Terugkoppeling melders en informanten

Veilig Thuis informeert degene die de melding heeft gedaan over de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen. In samenspraak met directbetrokkenen kan een melder of een informant een grotere rol krijgen in de uitvoering van de veiligheidsvoorwaarden. Als dat noodzakelijk is en er een wettelijke grondslag voor is, wordt meer inhoudelijke informatie gedeeld.

Als er geen actie is ondernomen, vernemen melders en netwerkpartners waarom de melding is afgesloten.

12.2.1 Terugkoppeling aan professionele melders

Veilig Thuis verstrekt professionals de informatie die noodzakelijk is voor een goede uitoefening van hun taken en bevoegdheden. De volgende gegevens worden gedeeld:

- of Veilig Thuis een vervolgtraject heeft ingezet;
- bij de inzet van een vervolgtraject: de gegevens over de overdrachtpartijen;
- als de melder een rol speelt in het vervolg, draagt Veilig Thuis ook de veiligheidsvoorwaarden en de afspraken over het monitoren over.

Veilig Thuis geeft direct na de veiligheidsbeoordeling feedback aan alle melders. Veilig Thuis geeft een tweede keer feedback aan professionele melders wanneer een van de diensten Voorwaarden en Vervolg of Onderzoek is ingezet.

12.2.2 Terugkoppeling omstanders

Uit privacy overwegingen is de terugkoppeling aan omstanders beperkt. De melder wordt geïnformeerd over het al dan niet in behandeling nemen van de melding (betrokkenheid is gestart en afgerond).

De melder met een voortdurende betrokkenheid bij het gezin of huishouden (zoals naaste familie) zal bij afronding van de betrokkenheid van Veilig Thuis telefonisch of schriftelijk worden geïnformeerd. Veilig Thuis verstrekt daarbij informatie over:

- het gegeven – wanneer dat het geval is – dat de melding niet bevestigd is;
- het gegeven – wanneer de melding is bevestigd – dat een vervolgtraject is ingezet en dat op termijn verbetering van de situatie mag worden verwacht;
- de verwachtingen die Veilig Thuis van de melder heeft voor wat betreft het bieden van ondersteuning aan het gezin of huishouden en voor wat betreft verdere signalering.

12.2.3 Terugkoppeling aan het professionele netwerk/netwerkpartners

Voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van hun taken en verantwoordelijkheden worden ook de volgende netwerkpartners op de in paragraaf 12.2.1/12.2.2 beschreven wijze geïnformeerd:

- de huisarts

In het geval dat er minderjarigen betrokken zijn:

- de Jeugdgezondheidszorg bij minderjarigen tot 4 jaar;
- de school van de minderjarige, in het geval die betrokken was als melder of betrokken is bij het vervolg na de melding.

12.3 Afsluiten met directbetrokkenen

Bij het afsluiten van de betrokkenheid draagt Veilig Thuis er zorg voor dat de directbetrokkenen op de hoogte zijn van:

- het afsluiten van de betrokkenheid;
- de vastgestelde veiligheidsvoorwaarden;
- de door Veilig Thuis getrokken conclusies en genomen besluiten in het geval dat een onderzoek is uitgevoerd;
- welke professionals, instellingen en melders door Veilig Thuis geïnformeerd zijn en welke informatie Veilig Thuis daarbij heeft verstrekt;
- namen en contactgegevens van hun nieuwe contactpersonen in het geval van een overdracht;
- degene met wie Veilig Thuis na afsluiting nog contacten zal leggen en wanneer die contacten worden gelegd in het geval dat monitoren wordt ingezet;
- de voorwaarden waar hun veiligheidssituatie aan moet voldoen om monitoren af te ronden.

13. Monitoren

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 – begrippenlijst

13.1 Doel

De doelen van monitoren zijn:

- directe veiligheid, en later stabiele veiligheid voor alle directbetrokkenen;
- Veilig Thuis heeft inzicht in de stappen die aanzet geven tot herstel van de opgelopen schade als gevolg van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

13.2 Werkwijze

Veilig Thuis gaat in het monitoren na of:

- aan de veiligheidsvoorwaarden is voldaan;
- of het opvolgen van de veiligheidsvoorwaarden heeft geleid tot directe veiligheid en later stabiele veiligheid;
- of er aandacht is voor het werken aan herstel van opgelopen schade.

Veilig Thuis vormt zich een beeld over deze onderdelen door:

- contacten met professionals van de overdrachtspartijen;
- individueel contact met alle directbetrokkenen, onder wie de minderjarigen;
- het scoren en het onderbouwen van de scores op de veiligheidsschaal door professionals en directbetrokkenen.

13.3 Frequentie en duur van monitoren

Veilig Thuis monitort gedurende een periode van gemiddeld anderhalf jaar en stelt in overleg met de directbetrokkenen en de overdrachtspartij vast:

- hoe vaak, met wie, op welke tijdstippen en op welke wijze contacten worden gelegd;
- dat Veilig Thuis tenminste monitort na 3 en 12 maanden, en zoveel vaker en langer als nodig is.

13.4 Uitkomsten van het monitoren

Veilig Thuis komt op basis van de informatie die in het kader van het monitoren is verzameld tot een beoordeling aan de hand van de volgende vragen:

- Is voldaan aan de veiligheidsvoorwaarden?
- Hebben deze geleid tot directe veiligheid?
- Is de stabiele veiligheid in voldoende mate hersteld?
- Is er aandacht voor herstel van opgelopen schade?

Is het antwoord op alle vier onderdelen positief, dan sluit Veilig Thuis het monitoren af. Is het antwoord niet op alle vier genoemde onderdelen positief dan kan Veilig Thuis in het kader van de monitortask de volgende stappen zetten:

- deelnemen aan de evaluatie van het veiligheidsplan samen met directbetrokkenen en de overdrachtspartij;
- aansluiten bij een regionaal zorgoverleg;
- bieden van consultatie en advies.

Leiden bovengenoemde acties tot onvoldoende veiligheid of zijn de directbetrokkenen onvoldoende bereid om mee te werken aan de contacten die Veilig Thuis noodzakelijk acht, dan overweegt Veilig Thuis:

- de overdrachtspartijen te adviseren stappen te zetten die leiden tot een dwangmaatregel;
- de dienst Onderzoek in te zetten;
- een ambtshalve melding te doen;
- de betrokkenheid met het gezin of huishouden af te sluiten bij gebrek aan mogelijkheden om tot verbetering van de veiligheidssituatie te komen. Het besluit tot afronding van de betrokkenheid wordt genomen zoals beschreven in hoofdstuk 12. Bij voorkeur worden bij dit besluit ook de directbetrokkenen en de overdrachtspartij(en) betrokken.

De uitkomsten van het monitoren worden vastgelegd in het dossier.

13.5 Afsluiten

Wanneer wordt afgesloten bevestigt Veilig Thuis schriftelijk aan de directbetrokkenen en aan de overdrachtspartij(en) de definitieve afronding van de betrokkenheid.

14. Wettelijk kader Veilig Thuis

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 – begrippenlijst

14.1 Positie gemeentebestuur

De Wmo2015, hierna de wet, legt de verantwoordelijkheid voor het inrichten van Veilig Thuis bij het gemeentebestuur (artikel 4.1.1.). Het gemeentebestuur moet ervoor zorgen dat Veilig Thuis haar taken ten behoeve van de inwoners kan uitvoeren. Regionale samenwerking daarbij is mogelijk. Bij de inrichting van Veilig Thuis zijn de gemeentebesturen gebonden aan de wettelijke taken en bevoegdheden van Veilig Thuis (zie paragraaf 14.2 en 14.3). Anders gezegd: iedere Veilig Thuis organisatie moet alle wettelijke taken uitvoeren. Daarnaast kan een gemeentebestuur Veilig Thuis verzoeken om aanvullend ook andere taken op te pakken.

14.2 Wettelijke taken

De wet¹⁹ noemt als taken van Veilig Thuis:

- advies geven aan professionals en omstanders;
- meldingen in ontvangst nemen;
- onderzoek doen of er daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- zo nodig vervolgstappen in gang zetten in de vorm van overdracht naar vrijwillige hulp, de Raad voor de Kinderbescherming informeren en/of aangifte doen bij de politie;
- een terugkoppeling geven aan de melder.

14.3 Informatiepositie van Veilig Thuis ²⁰

Voor het uitoefenen van de in de wet genoemde taken heeft Veilig Thuis op grond van de wet een bijzondere informatiepositie. Veilig Thuis heeft geen toestemming van de directbetrokkenen nodig voor het vastleggen, bewaren en verstrekken van informatie over directbetrokkenen. Dit wil zeggen dat Veilig Thuis zonder toestemming van de directbetrokkenen meldingen in ontvangst kan nemen en vast kan leggen, een veiligheidsbeoordeling kan doen en onderzoek kan uitvoeren. Veilig Thuis kan informatie opvragen, beoordelen en verstrekken voor het stellen van veiligheidsvoorwaarden en vervolgtrajecten, voor de overdracht (al dan niet na onderzoek), voor het monitoren en voor het geven van een terugkoppeling aan de melder. Er is ook geen toestemming nodig voor het benaderen van informanten en het verstrekken van informatie aan informanten voor zover dit nodig is om de vragen die Veilig Thuis aan informanten wil stellen toe te lichten of te verduidelijken.

¹⁹ Art. 4.1.1 Wmo2015.

²⁰ In het privacyreglement Veilig Thuis staan de juridische kaders voor een zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens door Veilig Thuis beschreven.

14.3.1 Voorwaarden

De bevoegdheid van Veilig Thuis om zonder toestemming van de directbetrokkenen informatie over hen vast te leggen, te bewaren en te verstrekken geldt uitsluitend:

- voor de in de wet genoemde taken ²¹ ;
- én voor zover uit de melding een redelijk vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld kan worden afgeleid;
- én voor zover het vastleggen, bewaren of verstrekken van informatie noodzakelijk is voor het onderzoek of voor het in gang zetten van de vervolgstappen.

Van Veilig Thuis wordt gevraagd om per casus te beoordelen of er sprake is van (redelijke vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling, én om op casusniveau af te wegen welke informatie moet worden vastgelegd en bewaard of moet worden verstrekt aan derden om de taken van Veilig Thuis zorgvuldig uit te voeren. Daarbij geldt de basisnorm van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) dat niet meer informatie wordt vastgelegd, bewaard of verstrekt dan voor de taken van Veilig Thuis in de betreffende casus noodzakelijk is.

14.3.2 Uitzonderingen op de informatiepositie van Veilig Thuis

De bijzondere informatiepositie van Veilig Thuis geldt niet voor de adviesfunctie. Als Veilig Thuis om advies of ondersteuning wordt gevraagd in verband met een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling, gebeurt dit op basis van anonieme gegevens van de directbetrokkenen. Veilig Thuis mag geen gegevens van deze directbetrokkenen vastleggen. Wel kan Veilig Thuis, met toestemming van de adviesvrager, diens naam en contactgegevens vastleggen met het oog op een vervolgadvisie over dezelfde casus.

De tweede uitzondering geldt bij de dienst 'advies en ondersteuning van directbetrokkenen'. Als zij zelf contact zoeken met Veilig Thuis met het verzoek hen te ondersteunen bij het stoppen van het geweld, gebeurt dit op basis van vrijwilligheid en geldt voor Veilig Thuis dat er toestemming nodig is voor het voeren van overleg of het geven van informatie aan derden. Zou Veilig Thuis tijdens dit ondersteuningstraject tot het oordeel komen dat het noodzakelijk is een van de andere diensten van Veilig Thuis in te zetten, dan kan Veilig Thuis ambtshalve een melding doen en vervalt het toestemmingsvereiste.

²¹ Het Ministerie van VWS heeft aangegeven dat alle in het Handelingsprotocol genoemde diensten van Veilig Thuis onder de in de wet genoemde taken vallen. Dit betekent dat de informatiepositie op al deze diensten van toepassing is met uitzondering van de adviestaak en de taak van het, op verzoek, ondersteunen van directbetrokkenen.

14.3.2.1 Openheid richting directbetrokkenen

Veilig Thuis is op grond van de wet²² verplicht om open te zijn in de richting van directbetrokkenen over de verwerking van hun gegevens. Veilig Thuis informeert de directbetrokkenen zo spoedig mogelijk na het in ontvangst nemen van de melding over de inhoud van de melding, de identiteit van de melder²³, over de verwerking van hun gegevens, het doel daarvan en over de rechten die zij kunnen uitoefenen. Ook informeert Veilig Thuis de directbetrokkenen over de personen en instanties met wie de informatie wordt gedeeld en de stappen die Veilig Thuis zal zetten.

NB: Het uitstellen van het informeren van directbetrokkenen is, evenals het afzien van contact met directbetrokkenen, alleen bij wijze van uitzondering mogelijk. In hoofdstuk 2, paragraaf 2.1.3 wordt beschreven onder welke, in de wet omschreven omstandigheden Veilig Thuis kan afzien van contact of het delen van informatie met directbetrokkenen.

14.3.2.2 Gesprekken met minderjarigen

Wanneer Veilig Thuis actief betrokken is spreekt Veilig Thuis met kinderen van vier jaar en ouder. Kinderen jonger dan vier jaar worden in ieder geval gezien, maar zij kunnen ook worden gesproken als Veilig Thuis inschat dat dit past bij hun mogelijkheden en in het belang van het kind wenselijk is.

Vanwege de specifieke informatiepositie van Veilig Thuis heeft Veilig Thuis hiervoor geen toestemming nodig van de gezaghebbende ouders. Wel behoort Veilig Thuis de gezaghebbende ouders vooraf te informeren over het feit dat Veilig Thuis contact zal hebben met de minderjarigen, wat globaal de onderwerpen zijn en wat het doel van het gesprek is. Als de veiligheid van het kind in het geding is, kan Veilig Thuis besluiten om ouders niet vooraf te informeren. In dat geval zal Veilig Thuis (de uitkomst van) het gesprek met de ouders bespreken zodra dat passend en mogelijk is.

Zie over gesprekken met minderjarigen ook paragraaf 2.1.2.

²² Art. 5.3.1 Wmo

²³ Zie hoofdstuk 6.5 voor de gevallen waarin de identiteit van de melder niet bekend wordt gemaakt aan de directbetrokkenen

14.3.2.3 Uitgangspunten in de omgang met informatie in de veiligheidsbeoordeling op basis van het wettelijk kader

Op basis van het in dit hoofdstuk beschreven wettelijk kader hanteert Veilig Thuis de volgende uitgangspunten in de veiligheidsbeoordeling:

Veiligheidsbeoordeling in contact met directbetrokkenen

In alle gevallen waarin Veilig Thuis in de veiligheidsbeoordeling overleg voert met personen of instanties, zoals de huisarts of in een casusoverleg in het Veiligheidshuis, heeft Veilig Thuis eerst contact met de directbetrokkenen om hen te informeren over de melding en om hun visie mee te nemen in de veiligheidsbeoordeling.

Ook hiervoor geldt de in de wet omschreven uitzondering op basis waarvan Veilig Thuis kan afzien van het contact met directbetrokkenen.

Veiligheidsbeoordeling zonder contact met directbetrokkenen

Als de veiligheidsbeoordeling van Veilig Thuis alleen bestaat uit beoordelen van de melding, het raadplegen van openbare bronnen en het checken op bekend/niet bekend bij een of meer instanties, dan kan het besluit worden genomen zonder directe contacten tussen Veilig Thuis en de directbetrokkenen.

Directe overdracht aan derden na veiligheidsbeoordeling

Als Veilig Thuis op basis van een veiligheidsbeoordeling zonder contact met directbetrokkenen hen zonder nader onderzoek direct wil doorgeleiden naar vrijwillige hulp en ondersteuning door lokale teams, kan Veilig Thuis zich rechtstreeks tot deze teams wenden met het verzoek contact te zoeken met de directbetrokkenen om hun situatie te bespreken, zo nodig een hulpaanbod te doen en als zij daarmee instemmen, deze hulp te bieden. Deze werkwijze is uitsluitend mogelijk onder de volgende voorwaarden:

- Het lokale team informeert de directbetrokkenen in het eerste contact over de identiteit van de melder, de inhoud van de melding en de aanleiding voor de afspraak/het huisbezoek.
- Het lokale team reikt een folder uit waarin wordt beschreven dat de gegevens van de directbetrokkenen zijn vastgelegd in het registratiesysteem van Veilig Thuis, wat het doel daarvan is, met wie deze gegevens zijn gedeeld, hoe lang ze worden bewaard en waarin de contactgegevens van Veilig Thuis worden vermeld.
- Als de directbetrokkenen geen hulp van het lokale team wensen, kan het lokale team Veilig Thuis hierover informeren. Veilig Thuis maakt dan afspraken met de lokale teams in de regio over het vervolg van de melding.

15. Dossiervorming

Voor uitleg over de genoemde begrippen, zie bijlage 1 – begrippenlijst

15.1 Doel

Het doel van dossiervorming is kwaliteit en continuïteit bieden in de taakuitoefening van Veilig Thuis. Daarnaast biedt dossiervorming ook de mogelijkheid tot het afleggen van verantwoording over de stappen die zijn gezet, de keuzes die zijn gemaakt en de besluiten die zijn genomen. Veilig Thuis legt daarom alle relevante gegevens vast over:

- de melding;
- de veiligheidsbeoordeling;
- het onderzoek;
- de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen en de afspraken die met de directbetrokkenen en met andere partners zijn gemaakt;
- de keuzes die daarbij zijn gemaakt en de besluiten die zijn genomen.

15.2 Eén dossier per gezin of huishouden

Naar aanleiding van een melding maakt Veilig Thuis één dossier aan voor het gehele gezin of huishouden dat bij de melding is betrokken, waarbij rekening gehouden wordt met de rechten die eenieder heeft ten aanzien van de informatie.

15.3 Nieuwe melding tijdens de uitvoering van een van de diensten

Een nieuwe melding tijdens de uitvoering van een van de diensten van Veilig Thuis wordt toegevoegd aan het lopende dossier. Met de informatie uit de nieuwe melding wordt de veiligheid opnieuw beoordeeld en vervolgens opnieuw bepaald welke dienst wordt ingezet.

15.3.1 Nieuwe melding tijdens monitorfase

Een nieuwe melding tijdens de monitorfase van Veilig Thuis wordt eveneens toegevoegd aan het lopende dossier en met de informatie uit de nieuwe melding wordt de veiligheid opnieuw beoordeeld.

15.3.2 Nieuwe melding na afronding monitoren

Een nieuwe melding na de monitorfase van Veilig Thuis leidt tot het aanmaken van een nieuw dossier. Bij de veiligheidsbeoordeling wordt de informatie van eerdere meldingen volledig meegenomen.

15.3.3 Gegevens over een advies of ondersteuningsvraag

Bij een advies of ondersteuning worden geen persoonsgegevens van directbetrokkenen geregistreerd. Veilig Thuis geeft het dossiernummer aan de advies- of ondersteuningsvrager mee, zodat dit opvraagbaar is door diegene zelf, maar niet door derden. In het dossier mag

wel de naam van de advies- of ondersteuningsvrager genoemd worden, als die daarmee instemt.

Registratie van persoonsgegevens van de directbetrokkenen bij een ondersteuning vindt uitsluitend plaats met toestemming van de directbetrokkenen.

Bij de dienst advies en ondersteuning heeft Veilig Thuis geen informatiebevoegdheid. Dat betekent dat er geen andere informatie mag worden verrijkt, niet intern en ook niet extern.

15.3.4 Bewaartermijnen

15.3.4.1 Adviezen

Adviezen worden gedurende twee jaar na het laatste contact bewaard.

15.3.4.2 Meldingen

De wettelijke bewaartermijn voor dossiers die zijn aangemaakt naar aanleiding van een melding is 20 jaar, te rekenen vanaf het moment dat Veilig Thuis de gegevensverwerking in verband met de melding heeft afgesloten. De bewaartermijn kan worden verlengd als dit redelijkerwijs, in verband met een zorgvuldige uitvoering van de wettelijke taken van Veilig Thuis, noodzakelijk is. Dit kan het geval zijn wanneer er meerdere dossiers zijn met meldingen over dezelfde persoon/personen.

Een besluit over de noodzaak tot verlenging in verband met een zorgvuldige taakuitoefening wordt genomen door de leidinggevende van Veilig Thuis. Deze legt dat besluit gemotiveerd vast in het dossier.

15.4 Vuistregels zorgvuldige dossiervorming ²⁴

Bij de dossiervorming worden de volgende regels in acht genomen:

- Veilig Thuis legt alleen de gegevens vast die nodig zijn voor de taken van Veilig Thuis;
- Veilig Thuis legt de gegevens zo feitelijk mogelijk vast en vermijdt speculaties en interpretaties;
- als er oordelen, meningen of hypothesen worden vastgelegd, wordt de status daarvan uitdrukkelijk vermeld. Feiten en meningen/hypothesen/oordelen worden van elkaar gescheiden;
- diagnoses en medische informatie worden alleen vastgelegd als ze afkomstig zijn van een daartoe bevoegd professional én het vastleggen ervan noodzakelijk is voor de taakuitoefening van Veilig Thuis. Bij het vastleggen van de diagnose of medische informatie is bronvermelding verplicht;
- als er feiten en meningen van derden – van buiten Veilig Thuis – worden vastgelegd, dan wordt de bron daarbij vermeld;
- informatie die wordt vastgelegd en die afkomstig is van informanten, wordt door hen geaccordeerd;
- als de gegevens die worden vastgelegd niet gebaseerd zijn op actuele contacten met directbetrokkenen wordt dit uitdrukkelijk vermeld;
- rapportages van (extern) deskundigen waarvan uitkomsten of conclusies worden vastgelegd in het registratiesysteem van Veilig Thuis, worden in hun geheel als bijlage toegevoegd;
- de visie van directbetrokkenen op de melding en op de interventies en beoordelingen van Veilig Thuis wordt expliciet vermeld.

Als belastende informatie over een directbetrokkene wordt vastgelegd die afkomstig is van derden, wordt de visie van deze directbetrokkene op die informatie toegevoegd. Is contact met de directbetrokkene niet mogelijk, dan wordt aan de belastende informatie toegevoegd dat Veilig Thuis de visie van de directbetrokkene niet heeft gevraagd/niet kon vragen en wordt uitgelegd waarom dit niet mogelijk was.

15.5 Vastleggen van gegevens naar aanleiding van een (vervolg)advies

Naar aanleiding van een gegeven advies kan Veilig Thuis de contactgegevens van de adviesvrager en de naam van de instelling waar hij/zij werkt vastleggen met daarbij een omschrijving van het advies. Het vastleggen van gegevens kan van belang zijn met het oog op een vervolgadvis in dezelfde casus. Het vastleggen van de naam en contactgegevens van de adviesvrager gebeurt op basis van de uitdrukkelijke toestemming van de adviesvrager. Voordat deze toestemming wordt gevraagd legt Veilig Thuis de adviesvrager uit welke gegevens worden vastgelegd en met welk doel dit gebeurt. Ook dient vooraf te worden verteld dat de gegeven toestemming te allen tijde weer in kan worden ingetrokken en hoe hij/zij dit moet doen. Trekt de adviesvrager zijn/haar toestemming in, dan worden diens gegevens uit het bestand verwijderd. Naar aanleiding van een gegeven (vervolg)advies legt Veilig Thuis geen persoonsgegevens vast van het gezin waarover de adviesvrager advies vraagt.

²⁴ Artikel 5.1.6 lid 2 van de Wmo 2015 bepaalt dat Veilig Thuis bevoegd is om persoonsgegevens betreffende de gezondheid, huiselijk geweld of kindermishandeling te verwerken indien noodzakelijk voor de uitvoering van de wettelijke taken. Daarbij moet Veilig Thuis waarborgen dat deze gegevens worden verwerkt voor het doel waarvoor ze zijn verzameld of voor zover de verwerking daarmee verenigbaar is, en erop toezien hoe dit wordt gehandhaafd. De algemene voorwaarden voor zorgvuldige gegevensverwerking gelden ook voor deze gegevens.

15.6 Gegevens niet ter inzage

De registratiesystemen waarmee Veilig Thuis-organisaties werken, kennen de mogelijkheid van het vastleggen van gegevens die niet ter inzage zijn.

Dit 'niet-ter-inzage-deel' mag Veilig Thuis alleen gebruiken als een melder anoniem blijft ten opzichte van het gezin. In dat geval legt Veilig Thuis in het 'niet-ter-inzage-deel' de naam en de contactgegevens van de melder vast. Ook andere gegevens uit de melding of uit de verstrekte informatie waardoor de identiteit van de melder of de informant bekend zou kunnen worden, legt Veilig Thuis in dit deel van het registratiesysteem vast.

Het 'niet-ter-inzage-deel' mag Veilig Thuis niet voor het vastleggen van andere gegevens gebruiken. Melders en informanten kunnen dus niet kiezen of ze informatie al dan niet 'open' verstrekken. Alle informatie die Veilig Thuis van melders en informanten ontvangt wordt, voor zover relevant, vastgelegd in het dossier. 'Niet-ter-inzage' is uitsluitend aan de orde in geval van anonimiteit van de melder of de informant. Ook zorgmeldingen van de politie worden in het 'gewone' deel van het dossier vastgelegd.

15.7 Status persoonlijke werkaantekeningen

Uitspraken van rechters en klachtencommissies maken duidelijk dat alle aantekeningen die van belang zijn voor een goede taakuitoefening vastgelegd moeten worden in het dossier. Er is nauwelijks ruimte voor persoonlijke werkaantekeningen die buiten het dossier kunnen worden gehouden. Persoonlijke werkaantekeningen verliezen hun informele karakter als ze intern worden gedeeld met collega's van Veilig Thuis. Vanaf dat moment behoren ze, waar ze ook worden bewaard, officieel tot het dossier en zijn ze ter inzage. Gelet op de werkwijze van Veilig Thuis, waarin veelvuldig intern overleg wordt gevoerd en vaak meer beroepskrachten bij een cliëntsysteem zijn betrokken, behoren alle gegevens die worden vastgelegd tot het officiële dossier.

15.8 Rechten ten aanzien van de gegevens in het dossier

De wet kent de rechten ten aanzien van een dossier toe aan de betrokkene. De 'betrokkene' is de juridische term voor degene op wie de persoonsgegevens betrekking hebben. Omdat Veilig Thuis werkt met één dossier per gezin of huishouden zullen er doorgaans meer personen rechten uitoefenen ten aanzien van dit dossier. Deze directbetrokkenen kunnen geen rechten uitoefenen op het volledige dossier maar alleen op de gegevens die mede op hen betrekking hebben. Daarnaast staan er in een dossier doorgaans ook gegevens over anderen dan de directbetrokkenen, zoals de melder en de informant. Zij hebben als 'betrokkene' recht op de informatie in het dossier die op hen betrekking heeft. Wat dit betekent voor het uitoefenen van rechten ten aanzien van gegevens in de dossiers van Veilig Thuis is hieronder in schema gebracht.

Dossierhouder	Medewerker Veilig Thuis
Soort gegeven in het dossier	Recht op inzage, afschrift en correctie kan worden uitgeoefend door:
Gegevens over een advies	Adviesvrager als zijn/haar naam in het advies is opgenomen
Gegevens over de melding	De melder en alle directbetrokkenen. De identiteit van de melder en de gegevens uit de melding waaruit deze identiteit kan worden afgeleid kunnen uitsluitend voor de directbetrokkenen worden afgeschermd als Veilig Thuis de melder anonimiteit heeft toegezegd. Afscherming van de identiteit gebeurt in deze gevallen voor alle directbetrokkenen
Gegevens over contacten met informanten	De betreffende informant en de leden van het cliëntsysteem over wie de informant informatie heeft gegeven. De identiteit van de informant en de gegevens waaruit de identiteit kan worden afgeleid kunnen uitsluitend voor de directbetrokkenen worden afgeschermd als Veilig Thuis de informant anonimiteit heeft toegezegd. Afscherming van de identiteit gebeurt in deze gevallen voor alle directbetrokkenen.
Gegevens over gesprekken met de directbetrokkene(n)	De directbetrokkene(n) op wie de gegevens betrekking hebben
De uitkomsten van het onderzoek naar de inhoud van de melding	Alle directbetrokkenen.
Het plan voor de toeleiding naar passende hulp	Alle directbetrokkenen voor zover het plan betrekking heeft op het onderzoek naar de melding en op hulp die op hen betrekking heeft.
Gegevens over het al dan niet slagen van de toeleiding naar de hulp	De directbetrokkenen voor zover deze gegevens over toeleiding naar hulp op hen betrekking hebben.
Gegevens over de verstrekking van gegevens aan hulpverlenende instanties, politie e.d	De directbetrokkenen voor zover de verstrekking gegevens betreft die op hen betrekking hebben.
Afsluiting van de melding	Alle directbetrokkenen.
Gegevens over de uitkomsten van de veiligheidsbeoordeling	Alle directbetrokkenen.
Gegevens over de overdracht van de melding aan lokaal team	Alle directbetrokkenen.

15.8.1 Recht op inzage en afschrift

De directbetrokkene heeft recht op inzage in de gegevens die over hem/haar zijn opgenomen in het dossier. Het recht op inzage betekent ook dat de directbetrokkene, als die daar om vraagt, recht heeft op een afschrift (kopie) van de gegevens die mogen worden ingezien.

15.8.2 Beperken of weigeren van het recht op inzage en afschrift

Veilig Thuis kan het recht op informatie, inzage en afschrift beperken of weigeren wanneer:

- de persoonlijke levenssfeer van een ander dan de directbetrokkene daardoor zou kunnen worden geschaad, of
- dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de taken van Veilig Thuis (m.u.v. de adviestaak) en het noodzakelijk moet worden geacht om een situatie van huiselijk geweld of kindermishandeling te beëindigen, of een redelijk vermoeden daarvan te onderzoeken.

15.8.3 Recht op correctie

Stelt de directbetrokkene bij het inzien van zijn gegevens vast dat deze feitelijk onjuist, (gelet op het doel waarvoor ze worden bewaard) onvolledig, of niet ter zake dienend zijn, dan heeft hij/zij het recht om Veilig Thuis te verzoeken deze gegevens te verbeteren, te verwijderen of af te schermen. Hij/zij kan dit recht van correctie ook uitoefenen voor zover hij/zij meent dat Veilig Thuis bij de dossiervorming in strijd handelt met de wet. Veilig Thuis reageert uiterlijk binnen vier weken schriftelijk en gemotiveerd op het verzoek.

15.8.4 Recht op een eigen verklaring

Is de directbetrokkene het niet eens met gegevens die over hem/haar in het dossier zijn opgenomen, dan kan hij/zij Veilig Thuis verzoeken om een eigen verklaring hierover aan het dossier toe te voegen. In deze verklaring wordt duidelijk beschreven dat en waarom directbetrokkene het met bepaalde gegevens in het dossier niet eens is. Deze eigen verklaring voegt Veilig Thuis toe aan het dossier.

15.8.5 Recht op vernietiging

Een directbetrokkene heeft, op grond van artikel 5.3.5 Wmo2015, het recht om Veilig Thuis te verzoeken om de gegevens die op hem/haar betrekking hebben (gedeeltelijk) te vernietigen. Veilig Thuis reageert zo spoedig mogelijk op dit verzoek en vernietigt de gegevens binnen drie maanden na ontvangst van het verzoek.

Veilig Thuis kan besluiten om het verzoek (gedeeltelijk) af te wijzen en de gegevens niet te vernietigen als:

- het bewaren van de gegevens van 'aanmerkelijk belang' kan zijn voor een ander dan de degene die het verzoek heeft ingediend, of
- als het vernietigen van de gegevens in strijd is met een wettelijke bepaling.

In veel gevallen zal een verzoek om vernietiging door Veilig Thuis moeten worden geweigerd vanwege een 'aanmerkelijk belang van een ander'. Bijvoorbeeld als ouders verzoeken om vernietiging van een dossier terwijl het bewaren van de gegevens van belang is voor de kinderen in het gezin, omdat Veilig Thuis over de gegevens wil blijven beschikken voor het geval er een nieuwe melding komt of om de toeleiding naar de hulp te volgen.

15.8.6 Vernietiging als er geen sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Veilig Thuis honoreert een verzoek om vernietiging van het dossier in ieder geval als door de uitkomst van het onderzoek uitgevoerd door Veilig Thuis de inhoud van de melding is weerlegd. In het contact dat Veilig Thuis met directbetrokkenen heeft over de uitkomsten van het onderzoek, wijst Veilig Thuis hen op hun recht om te verzoeken om vernietiging van hun gegevens. Veilig Thuis reageert uiterlijk binnen vier weken schriftelijk en gemotiveerd op het verzoek.

NB: Trekt Veilig Thuis naar aanleiding van een melding de conclusie dat het vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling niet kan worden bevestigd, maar ook niet kan worden weerlegd, dan kan Veilig Thuis in verband met een aanmerkelijk belang van een ander besluiten om het vernietigingsverzoek te weigeren en de gegevens toch te bewaren.

15.8.6.1 Rechten van wettelijk vertegenwoordigers van minderjarigen

Het recht op inzage, afschrift, correctie en eigen verklaring wordt uitgeoefend door:

- de wettelijk vertegenwoordiger(s) als de directbetrokkene nog geen twaalf jaar oud is;
- de wettelijk vertegenwoordiger(s) en de jeugdige beiden, als de jeugdige al wel twaalf maar nog geen zestien jaar oud is;
- de jeugdige zelf vanaf zestien jaar.

Het recht op vernietiging wordt uitgeoefend door:

- de wettelijk vertegenwoordiger(s) als de directbetrokkene nog geen twaalf jaar oud is;
- de jeugdige zelf vanaf twaalf jaar.

Is een jongere vanaf twaalf jaar, naar het oordeel van Veilig Thuis, wilsonbekwaam ter zake, dan kan diens wettelijk vertegenwoordiger namens deze jongere optreden. Wilsonbekwaam ter zake wil zeggen dat de jongere, bijvoorbeeld door een verstandelijke beperking of een psychische stoornis, niet in staat is tot het uitoefenen van zijn/haar rechten en/of om de gevolgen daarvan te overzien.

Deze wettelijke rechten betekenen dat de wettelijk vertegenwoordigers inzage hebben in de gegevens die betrekking hebben op het geweld dat wordt vermoed ten aanzien van de minderjarige die nog geen zestien jaar oud is. Zij hebben recht op inzage in de inhoud van de melding, in de weergave van de informatie van informanten over de mogelijke mishandeling en andere omstandigheden waarin de minderjarige zich bevindt, en in de uitkomsten van het onderzoek.

Let op: Deze rechten gelden ook voor gezaghebbende ouders als zij gescheiden zijn en de kindermishandeling zich mogelijk anderszins afspeelt in een nieuw gezin van een van de ouders. Niet de gezinssamenstelling, maar het feit dat de ouder gezag uitoefent over de minderjarige, brengt deze rechten met zich mee. Ook als de melding betrekking heeft op een verslaving, een psychische stoornis of op gedrag van de nieuwe partner van de andere ouder.

15.8.7 Beperking van rechten van wettelijk vertegenwoordigers

Voor het recht op inzage en afschrift gelden de beperkingen zoals in paragraaf 15.8.2 beschreven. Daarnaast kunnen rechten van wettelijk vertegenwoordigers worden beperkt als het belang van de minderjarige zich verzet tegen het toekennen van deze rechten. Bijvoorbeeld als een minderjarige iets heeft gezegd tegen Veilig Thuis dat op het moment waarop de ouders inzage vragen (nog) niet bekend mag worden bij de ouders. Dit besluit wordt schriftelijk en gemotiveerd medegedeeld aan de verzoeker en vastgelegd in het dossier.

Bijlage 1 Begrippenlijst

Acute onveiligheid

De situatie waarin een persoon in direct fysiek gevaar verkeert, of waarin zijn fysieke veiligheid de komende dagen niet is gegarandeerd en die in verband hiermee direct beschermd dient te worden.

Actieve betrokkenheid

Veilig Thuis bespreekt de melding, analyseert wat er in het gezin speelt aan onveiligheid en neemt actief stappen om het gezin te ondersteunen bij het vinden van passende hulp.

Advies

Een op de behoefte van de adviesvrager afgestemde set van aanwijzingen, raadgevingen en tips met als doel de adviesvrager in staat te stellen zelf verder te kunnen handelen in situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling of bij een vermoeden daarvan.

Casusregie

De verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid en voor het (doen) uitvoeren van het veiligheidsplan, hulpverlenings- en het herstelplan, voor de coördinatie van de hulpverlening aan de leden van het gezin of huishouden (de directbetrokkenen) en voor het onderhouden van het contact met de directbetrokkenen over het verloop van de hulpverlening en over het behalen van de doelen van het veiligheidsplan en het hulpverlenings- en het herstelplan.

Chatfunctie Veilig Thuis

Een digitale laagdrempelige wijze van contact maken met Veilig Thuis in verband met de behoefte aan advies.

Betrokkene

Degene op wie persoonsgegevens betrekking hebben.

Dat-informatie

Dat-informatie is het antwoord op de vraag van Veilig Thuis aan een relevante netwerkpartner of een directbetrokkene bekend is bij de netwerkpartner. De netwerkpartner geeft aan of er actieve betrokkenheid is, wat de startdatum is en bij eerdere betrokkenheid wat de einddatum is.

Wat-informatie is inhoudelijk en geeft betekenis. Deze kan gaan over wat er is gebeurd en wanneer, waar, met wie en onder welke omstandigheden.

Directbetrokkenen

Diegenen die huiselijk geweld en/of kindermishandeling begaan of ondergaan en degenen die tot hun huishouden of gezin behoren, waaronder de minderjarigen, voor zo ver hun belangen direct of indirect door de gemelde zorgen worden geraakt en voor zover Veilig Thuis directe bemoeienis met hen heeft (gehad).

Personen zijn ook directbetrokkenen als het om een vermoeden gaat. Belangrijk is dan om te beoordelen of iemand bevraagd moet worden om het vermoeden te kunnen bevestigen of ontkrachten.

Directe veiligheid

Een situatie waarin het geweld is gestopt en de directbetrokkenen worden beschermd.

Dossier

De verzameling geautomatiseerde gegevens met betrekking tot een melding van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, of een vermoeden daarvan die in de registratie van Veilig Thuis is opgenomen.

Dwangmaatregelen

Maatregelen die zonder instemming van de directbetrokkene door de rechter, de officier van Justitie of de burgemeester kunnen worden opgelegd.

Eigen kracht

Het principe waarbij voor zover mogelijk en verantwoord in een oplossingsgerichte benadering wordt aangesloten bij de sterke kanten en vaardigheden van het individu en zijn/haar sociale omgeving en waarbij erop wordt ingezet om die sterke kanten en vaardigheden te versterken door ze verder te (helpen) ontwikkelen.

Eén gezin, één plan

Een plan waarin de verschillende problemen van alle leden van het gezin of huishouden in hun onderlinge samenhang worden gezien en waarbij directbetrokkenen en professionals zich committeren aan een aanpak vanuit een gezamenlijk gedeelde visie en een nauw op elkaar afgestemde uitvoering.

Gezin of huishouden

De personen die in een gezinsverband leven of hebben geleefd of die een gezamenlijke huishouding voeren of hebben gevoerd.

Hermelding

Een hermelding is een nieuwe melding die bij Veilig Thuis binnenkomt nadat Veilig Thuis eerdere bemoeienis, inclusief het monitoren, heeft afgerond. Er kan onderscheid gemaakt worden in:

- Hermeldingen waar een van de directbetrokkenen eerdere bemoeienis heeft gehad bij Veilig Thuis.
- Hermeldingen waar twee of meer van de directbetrokkenen eerdere bemoeienis hebben gehad bij Veilig Thuis.

Beide categorieën noemen we hermeldingen. Er zal een verschil zijn in aanpak als het gaat om een individueel persoon of van een huishouden.

Herstelplan

Een beschrijving van de wijze waarop gewerkt wordt aan herstel van de (ontwikkelings) schade die directbetrokkenen hebben geleden als gevolg van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Huiselijk geweld

Lichamelijk, geestelijk of seksueel misbruik of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring (definitie artikel 1 Wmo 2015). Met 'huiselijke kring' worden (ex-)partners, familieleden en huisvrienden bedoeld. Het woord huiselijk verwijst niet naar de plaats van het delict (het kan zowel binnenshuis als buitenshuis plaatsvinden) maar naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Bij huiselijk geweld kan het gaan om lichamelijk, psychisch of seksueel misbruik. Het kan de vorm aannemen van (ex-)partnergeweld, eengerelateerd geweld, huwelijksdwang, kindermishandeling, geweld tegen of verwaarlozing van ouderen of geweld tegen ouders

Hulpverleningsplan

Een beschrijving van de wijze waarop gewerkt wordt aan het verminderen van risicofactoren die onveiligheid in stand houden.

Informant

Een persoon of organisatie bij wie Veilig Thuis in verband met een onderzoek naar een melding informatie opvraagt over een directbetrokkene.

Kindermishandeling

Elke vorm van – voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige – interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Het gaat hierbij om: seksuele mishandeling, fysieke mishandeling, emotionele/psychische mishandeling, fysieke verwaarlozing, emotionele/psychische verwaarlozing en getuige zijn van partnergeweld (Definitie artikel 1 Jeugdwet).

Lokale team

Binnen gemeenten werkzame gebiedsgerichte teams voor hulp en ondersteuning. Deze teams leiden zo nodig toe naar geïndiceerde vormen van hulp en behandeling.

Melding

Het kenbaar maken aan Veilig Thuis van een situatie of vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling met vermelding van de persoonsgegevens van de directbetrokkene(n).

Monitoren

Nagaan of aan de veiligheidsvoorwaarden wordt voldaan, of directe en stabiele veiligheid worden gecreëerd en of gewerkt wordt aan herstel van schade als gevolg van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Multidisciplinair overleg

Overleg van specialisten uit meer dan één vakgebied.

Multiproblematische leefsituatie

Er is sprake van multiproblematiek als huishoudens op meerdere leefgebieden problemen hebben. Bij een multiproblematische leefsituatie is er niet per definitie sprake van structurele onveiligheid, maar wel van een schadelijke situatie voor de ontwikkeling van gezinsleden die vraagt om handelen en om regie. De definitie is alleen toepasbaar op de veiligheidsbeoordeling, en gaat niet over de complexiteit.

Omstander

Eenieder die, anders dan als rechtstreeks bij het geweld betrokkene of als professional, een vermoeden heeft van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en daarmee Veilig Thuis benadert voor advies of voor het doen van een melding.

Onderzoek

Het verzamelen, analyseren en beoordelen van feiten en professionele oordelen over een gemeld (vermoeden van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling met het doel te komen tot vaststelling of sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling en welke stappen dienen te worden gezet om het geweld te stoppen en de veiligheid en de schade te herstellen.

Ouder

Ouder(s) met gezag, adoptiefouder, stiefouder of anderen die de jeugdige als behorend tot hun gezin verzorgen en opvoeden.

Ouderenmishandeling

Ouderenmishandeling is het handelen of het nalaten van handelen van al degenen die in een terugkerende persoonlijke relatie met de oudere (iemand van 65 jaar of ouder) staan, waardoor de oudere persoon fysieke en/of psychische en/of materiële schade lijdt en

waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid. Overbelaste mantelzorg en financieel misbruik zijn vormen van geweld die vooral bij ouderen voorkomen.

Persoonsgegevens

Alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon; dit betekent dat de informatie direct over de persoon gaat of naar de persoon te herleiden is.

Stabiele veiligheid

De situatie waarin zich gedurende tenminste zes maanden geen geweldsincidenten hebben voorgedaan bij directbetrokkenen, wanneer alle directbetrokkenen gezamenlijk met tussenpozen meerdere malen beoordeeld hebben dat de veiligheid in het systeem goed genoeg is, er is voldaan aan de veiligheidsvoorwaarden, de belangrijkste oorzaken/risicofactoren van de onveiligheid zijn aangepakt, oftewel beheersbaar en er is of wordt gewerkt aan herstel van schade als gevolg van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Strafrechtelijke afdoening

De wijze waarop een strafbaar feit juridisch wordt afgehandeld binnen het strafrecht. Het omvat alle beslissingen en maatregelen die door de rechter of het Openbaar Ministerie worden genomen nadat een strafbaar feit is vastgesteld. Het doel is om een passende reactie te geven op het gepleegde feit.

Structurele onveiligheid

Een situatie van zich herhalende of voortdurende onveiligheid of van schadelijke gebeurtenissen voor een of meer directbetrokkenen.

Systeemgericht werken

Systeemgericht werken betekent dat de medewerker van Veilig Thuis in het contact met directbetrokkenen oog heeft voor de omgeving waarin zij zich bevinden. Veilig Thuis werkt samen met belangrijke (familie)relaties die er in het verleden waren en die er nu zijn. Deze mensen noemen we 'het systeem' van de directbetrokkenen. Daarnaast is het belangrijk om oog te hebben voor de verschillende contexten (bijv. gezin, werk) waarin mensen leven. Veilig Thuis kan gesprekken voeren met de mensen die een belangrijke rol (kunnen) spelen in het leven van directbetrokkenen.

Transparantie

Voor cliënten en professionals is helder hoe Veilig Thuis werkt, met wie zij contact legt of overleg voert over een melding en wat haar doelen zijn.

Veiligheidsplan

Een beschrijving van de wijze waarop gewerkt wordt aan de veiligheidsvoorwaarden en creëren van directe en stabiele veiligheid.

Veiligheid

De afwezigheid van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Veiligheidsbeoordeling

Besluitvorming door Veilig Thuis over de vervolgstappen die naar aanleiding van de melding gezet worden en over de vraag aan welke professional of instelling de verantwoordelijkheid voor de verdere aanpak van de melding wordt toebedeeld.

Veilig Thuis

Veilig Thuis als bedoeld in artikel 4.1.1 Wmo2015

Wettelijk vertegenwoordiger

De ouder(s) die het gezag uitoefen(t)en over de minderjarige, de voogd, de mentor, of curator van personen vanaf 18 jaar die niet in staat zijn tot een redelijke waardering van hun belangen ter zake.

Zicht op veiligheid ²⁵

Er is zicht op veiligheid als voldaan is aan de volgende eisen:

- er is een actueel beeld van de veiligheid van alle leden van een gezin of huishouden;
- de veiligheid wordt ingeschat aan de hand van een gestandaardiseerd instrument;
- de veiligheid wordt beoordeeld in multidisciplinair overleg bij actieve betrokkenheid van Veilig Thuis

²⁵ Kwaliteitskader Veilig Thuis, onderdeel Zicht op veiligheid, Landelijk Netwerk Veilig Thuis, Utrecht, 2016